

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

**cu privire la aprobarea Planului de măsuri pentru pregătirea
de sezonul de încălzire 2025-2026**

din _____
Chișinău

În temeiul art. 4 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 480-482, art. 849), Guvernul

HOTĂRĂȘTE:

1. Se instituie Comisia guvernamentală de coordonare a măsurilor de pregătire pentru sezonul de încălzire 2025-2026 și se aprobă componența acesteia, conform anexei nr. 1.
2. Comisia este convocată și condusă de către președintele Comisiei. În lipsa președintelui Comisiei, aceasta va putea fi convocată și condusă de vicepreședintele Comisiei.
3. Ministerul Energiei va asigura ținerea lucrărilor de secretariat a Comisiei.
4. Se aprobă Planul de măsuri pentru pregătirea de sezonul de încălzire 2025-2026 (în continuare – Plan de măsuri), conform anexei nr. 2.
5. Ministerele, alte autorități administrative centrale și instituțiile publice, în colaborare cu autoritățile publice locale, vor asigura, în limitele competențelor atribuite, realizarea prezentei hotărâri și a Planului de măsuri:
  - 5.1. vor elabora și aproba planuri interne în vederea întreprinderii acțiunilor necesare pentru executarea măsurilor prevăzute în Planul de măsuri.
  - 5.2. vor prezenta Ministerului Energiei, până la data de 5 septembrie și 5 octombrie 2025, informația despre executarea măsurilor prevăzute în Planul de măsuri.
  - 5.3. Ministerul Energiei va prezenta Guvernului, până la data de 15 septembrie și 15 octombrie 2025, informația privind progresul înregistrat în realizarea Planului de măsuri pentru luna precedentă.
6. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Energiei.
7. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PRIM-MINISTRU

Dorin RECEAN

Contrasemnează:

Ministru Energiei

Dorin JUNGHIETU

COMPONENȚA

Comisiei guvernamentale de coordonare a măsurilor de pregătire pentru sezonul de încălzire 2025-2026

Prim-ministru, președinte al Comisiei
Ministru al Energiei, vicepreședinte al Comisiei
Viceprim-ministru pentru reintegrare
Viceprim-ministru, ministru al dezvoltării economice și digitalizării
Viceprim-ministru, ministru al infrastructurii și dezvoltării regionale
Ministru al finanțelor
Ministru al muncii și protecției sociale
Ministru al afacerilor interne
Ministru al mediului
Ministru al agriculturii și industriei alimentare
Ministru al educației și cercetării
Ministru al sănătății
Reprezentant al Congresului Autorităților Locale din Moldova
Director al Agenției Proprietății Publice
Director al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică
Director al Agenției Rezerve Materiale
Director al Agenției „Moldosilva”
Director al Agenției Achiziții Publice
Șef al Inspectoratului General pentru Situații de Urgență
Șef al Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică
Director al Centrului Național pentru Energie Durabilă
Director al Serviciului Vamal
Director al Serviciului Fiscal de Stat
Director al Societății pe Acțiuni (în continuare SA) „Administrația de Stat a Drumurilor”
Director al întreprinderii de stat (în continuare ÎS) „Calea Ferată din Moldova”
Director al Societății cu Răspundere Limitată (în continuare SRL) „Vestmoldtransgaz”
Director al SA „Energocom”
Director al SA „Moldovagaz”
Director al SRL „Moldovatransgaz”
Director al ÎS „Moldelectrica”
Director al SA „RED-Nord”
Director al Întreprinderii cu Capital Străin (în continuare ÎCS) „Premier Energy Distribution” SA
Director al ÎCS „Premier Energy” SRL
Director al SA „FEE-Nord”
Director al SA „Termoelectrica”
Director al SA „CET-Nord”
Director al ÎS „Nodul Hidroenergetic Costești”
Director dezvoltare în cadrul Asociației Obștești „Alianța pentru Eficientă Energetică și Regenerabile”
Manager de program în cadrul Comunității pentru advocacy și politici publice „WatchDog.MD”

Planul de măsuri pentru pregătire de sezonul de încălzire 2025-2026

I. CONTEXT ȘI FUNDAMENTARE

1. Piața europeană și globală a gazelor naturale a suferit un șoc major de aprovizionare în anul 2022: reducerea bruscă de către Rusia a livrării gazelor naturale către Uniunea Europeană (UE) a pus o presiune fără precedent asupra pieței, declanșând o criză globală a gazelor naturale. În ciuda acestor reduceri a volumelor de gaze naturale livrate de Rusia, UE a reușit asigurarea unui nivel al volumelor de gaze naturale stocate în instalațiile de stocare a gazelor naturale cu mult peste mediile istorice. Creșterea semnificativă a nivelului stocurilor de gaze naturale a fost susținută de mai multe măsuri de politici bine adaptate, un flux record de gaze naturale lichefiate (GNL) și o scădere bruscă a consumului de gaze naturale, în special în industriile mari consumatoare de gaze naturale și energie. Criza gazelor naturale a scos în evidență faptul că tranziția către energia produsă din surse regenerabile este urgentă și va contribui la creșterea stabilității pe piața globală a resurselor energetice.

2. Potrivit [Raportului¹ Agenției Internaționale pentru Energie \(AIE\) privind piața gazelor naturale](#), cererea globală de gaze naturale a continuat să crească în sezonul de încălzire 2024-2025, creșterea fiind determinată în principal de țările din Europa și America de Nord. Instalațiile de stocare subterană și mecanismele de rezervă au oferit o flexibilitate esențială sistemului de gaze naturale și au asigurat o aprovizionare stabilă și sigură cu gaze naturale în sezonul de încălzire 2024-2025. În 2025, se preconizează o încetinire a creșterii cererii globale de gaze naturale față de anul precedent, pe fondul condițiilor de piață mai stricte, în timp ce incertitudinile macroeconomice sporite ar putea, de asemenea, să afecteze cererea.

3. Se estimează că nivelurile scăzute de stocare a gazelor naturale și exporturile reduse de gaze naturale prin conducte din Rusia către Uniunea Europeană vor menține condițiile fundamentale ale pieței. Susținute de necesitățile mai mari de injectare în instalațiile de stocare a gazelor naturale, se preconizează că importurile de GNL ale Europei vor crește în 2025 până aproape de maximele lor istorice. În schimb, se estimează că importurile Chinei de GNL vor scădea din cauza creșterii mai slabe a cererii interne și a concurenței puternice din partea Europei pentru livrările flexibile de GNL.

4. Principiile de piață mai stricte au exercitat o presiune în creștere asupra prețurilor gazelor naturale pe toate piețele-cheie, în timp ce tensiunile geopolitice au continuat, de asemenea, să alimenteze volatilitatea prețurilor. Creșterea sub medie a producției mondiale de GNL și scăderea exporturilor de gaze naturale prin conducte din Rusia către Uniunea Europeană au menținut oferta la un nivel scăzut și au sporit apelul la mecanismele de stocare a gazelor naturale.

5. Perioadele în care producția de energie eoliană a fost scăzută au evidențiat rolul-cheie pe care centralele electrice pe gaze naturale îl pot juca în asigurarea securității aprovizionării cu energie electrică pe piețele energetice dominate din ce în ce mai mult de surse regenerabile variabile. În America de Nord, o iarnă mai rece a contribuit la înregistrarea unui consum de gaze naturale la un nivel record, creșterea cererii fiind susținută în mare măsură de utilizarea mai intensă a gazelor naturale în sectorul rezidențial. În schimb, creșterea cererii de gaze naturale a încetinit semnificativ în Asia, cererea de gaze naturale din China scăzând cu aproximativ 2% în perioada noiembrie 2024 - februarie 2025. Condițiile climaterice mai blânde din nordul Chinei, împreună cu performanțele macroeconomice mai slabe și prețurile spot ridicate ale GNL, au încetinit expansiunea cererii de gaze naturale în Asia. În Eurasia, consumul de gaze naturale a scăzut cu aproximativ 3% în ritm anual în sezonul de încălzire 2024 - 2025, pe fondul unei ierni neobișnuit de blânde în Rusia.

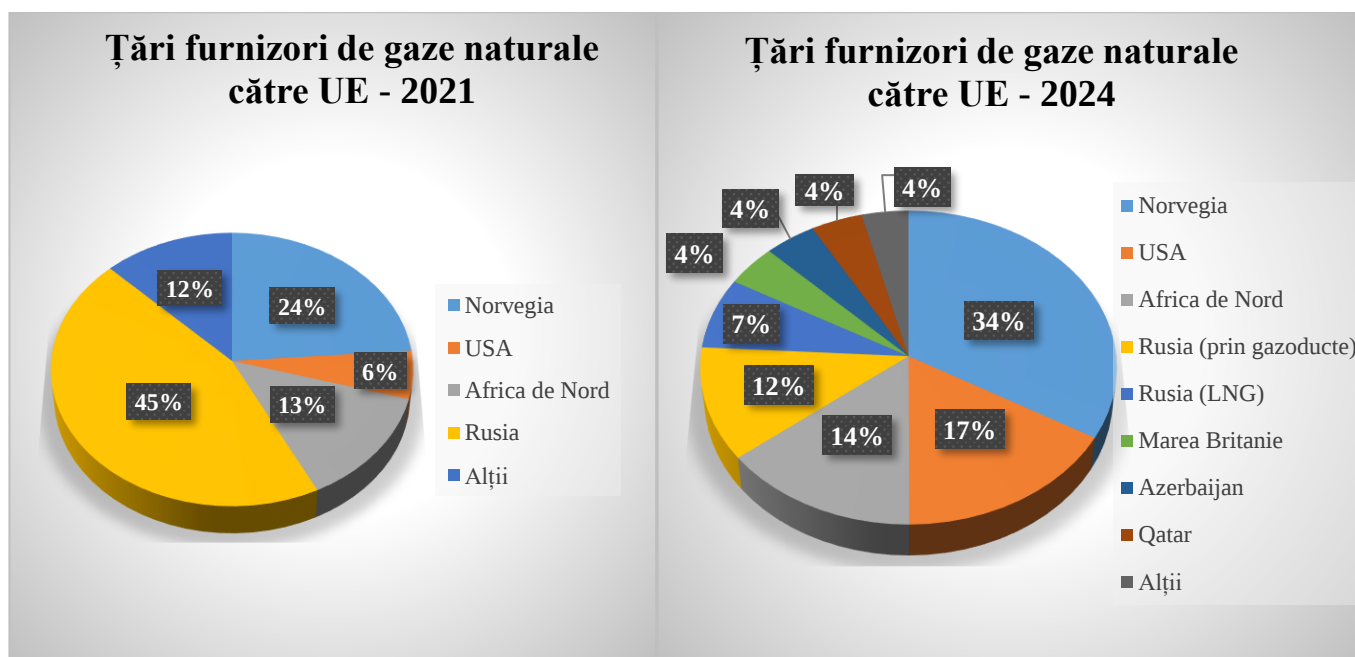
---

¹ <https://www.iea.org/reports/gas-market-report-q2-2025>

6. Potrivit [Raportului² Agenției Internaționale pentru Energie \(AIE\) privind piața gazelor naturale](#), după scăderea bruscă din 2024 a importurilor de GNL ale Europei, acestea ar trebui să se redreseze în 2025. Importurile de GNL ale Europei au scăzut cu 18% (sau aproape 30 mlrd. m³) în 2024. Această tendință a fost inversată în primul trimestru al anului 2025, când Europa și-a majorat importurile de GNL cu peste 20% (sau peste 9 mlrd. m³) în ritm anual, pe fondul scăderii importurilor de gaze naturale prin conducte și al unei cereri interne mai mari. Se preconizează că necesitățile mai mari de injectare în instalațiile de stocare a gazelor naturale, împreună cu importurile mai mici de gaze naturale prin conducte, vor facilita creșterea importurilor de GNL pe parcursul sezonului de stocare.

Importurile de GNL ale Chinei au scăzut cu aproximativ 25% în primul trimestru din 2025, cea mai abruptă scădere de la criza mondială a gazelor naturale din 2022. Acest lucru evidențiază rolul din ce în ce mai echilibrat al Chinei pe piața mondială a gazelor naturale, susținut de capacitatea sa de trecere de la gazele naturale la cărbune și de opțiunile de flexibilitate încorporate în vastul său portofoliu de contracte pe termen lung pentru GNL.

7. Măsurile luate în primii 3 ani de la adoptarea Planului REPowerEU în mai 2022 au condus la reducerea volumelor de gaze naturale importate din Rusia, de la 150 mlrd. m³ sau 45% din total importat în 2021 la 52 mlrd. m³ sau 19% din total importat în 2024. Importurile totale de gaze naturale ale UE au fost de 273 mlrd. m³ în anul 2024, o scădere cu 18% comparativ cu volumul importat în 2021 (334 mlrd. m³)³. În anul 2024, Norvegia a furnizat 34%, Rusia 19%, Statele Unite 17%, Africa de Nord 14%, Regatul Unit 4%, Qatar 4%, Azerbaidjan 4%, și alți furnizori de gaze naturale 4%.

Figura 1. Dependența de importuri gaze naturale ale UE în 2021 și 2024, %

Sursa: energy.ec.europa.eu

8. Conform [Raportului⁴ trimestrial privind piețele europene de gaze publicat de Comisia Europeană](#), în 2024, consumul total de gaze naturale al UE a fost de 332 mlrd. m³, cu o ușoară creștere de aproximativ 1% față de 2023 (330 mlrd. m³) și o scădere de 7% față de 2022 (356 mlrd. m³). Comparativ cu 2021 (înainte de criză), consumul de gaze naturale al UE în 2024 a scăzut cu 20%, de la 412 mlrd. m³ la 332

² <https://www.iea.org/reports/gas-market-report-q2-2025>

³ <https://www.consilium.europa.eu/en/infographics/where-does-the-eu-s-gas-come-from/>

⁴ https://energy.ec.europa.eu/document/download/4aabee79-01e9-4a06-927e-8dd42fc4f9a8_en?filename=New%20Quarterly%20Report%20on%20European%20gas%20markets%20Q4%202024.pdf#:~:text=In%202024%2C%20the%20EU's%20total%20gas%20consumption,when%20EU%20gas%20consumption%20did%20not%20decline

mlrd. m³. În perioada 2021-2024, consumul de gaze naturale al UE a înregistrat o creștere doar în anul 2024.

9. Ponderea GNL în 2024 a fost de 37%, în timp ce ponderea gazelor naturale prin conducte a fost de 63%. Importurile totale de GNL ale UE au fost de 101 mlrd. m³, o scădere de 16% față de 2023 (121 mlrd. m³) și o scădere de 14% față de 2022 (118 mlrd. m³). SUA a rămas cel mai mare furnizor de GNL al UE, cu o cotă de 45%. Acesta a fost urmat de Rusia (20%), Qatar (12%), Algeria (8%), Nigeria (5%) și Norvegia (5%).

10. Importurile totale de gaze naturale prin conducte ale UE au fost de 172 mlrd. m³ în 2024, în scădere cu 2% față de 2023 (169 mlrd. m³) și cu 21% față de 2022 (216 mlrd. m³). Norvegia a furnizat jumătate (50%) din importurile de gaze naturale prin conducte ale UE. Aceasta a fost urmată de Rusia (18%), Africa de Nord (18%), Azerbaidjan (7%) și Regatul Unit (7%).

11. Totalul comerțului mondial cu GNL a fost de 564 mlrd. m³ în 2024, aproape neschimbat (+2 mlrd. m³) față de 2023 (562 mlrd. m³) și în creștere cu 2% față de 2022 (556 mlrd. m³). În 2024, cei mai mari exportatori de GNL din lume au rămas aceiași, cu Statele Unite pe primul loc (22%), urmat de Australia (20%) și Qatar (19%) pe locurile doi și trei. Rusia (8%), Malaysia (7%) și Indonezia (4%) au ocupat locurile patru, cinci și șase. Cel mai mare importator mondial de GNL a fost UE (20%), urmată de China (19%) și Japonia (16%).

12. Ca răspuns la războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei și în conformitate cu Declarația de la Versailles a șefilor de stat și de guvern, Comisia Europeană a lansat [Planul REPowerEU](#)⁵ în mai 2022. Planul prevedea încetarea dependenței Europei de energia importată din Rusia prin creșterea eficienței energetice și accelerarea utilizării energiei regenerabile și diversificarea surselor de aprovizionare. De atunci, dezvoltarea suplimentară a energiei regenerabile și economiile de energie au permis o reducere anuală cu peste 60 mlrd. m³ a importurilor de gaze naturale între 2022 și 2024, ceea ce contribuie la renunțarea importurilor de gaze naturale din Rusia.

Dependența de importurile de energie din Rusia conduce la riscuri economice și de securitate grave pentru Uniune și statele sale membre, deoarece Rusia a utilizat în mod constant aprovizionarea cu energie ca armă pentru a amenința stabilitatea și prosperitatea UE.

În ciuda progreselor semnificative realizate în cadrul planului REPowerEU și prin intermediul sancțiunilor aplicate de la începutul războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, UE a înregistrat o revenire a importurilor de gaze importate din Rusia în anul 2024⁶. Astfel, în anul 2024, UE a importat în continuare 52 mlrd. m³ de gaze din Rusia (32 mlrd. m³ prin conducte și 20 mlrd. m³ GNL, sau aproximativ 19% din importurile totale de gaze naturale ale UE), precum și 13 milioane de tone de țiței și peste 2 800 de tone de uraniu îmbogățit sau sub formă de combustibil pentru centrale nucleare. Prin urmare, sunt necesare acțiuni mai coordonate, deoarece dependența excesivă a UE de importurile de energie din Rusia reprezintă o amenințare la adresa securității.

13. UE planifică să pună capăt dependenței sale de resursele energetice importate din Rusia prin oprirea importului de gaze naturale, produse petroliere și prin eliminarea treptată a energiei nucleare. [Foaia de parcurs REPowerEU, prezentată la 6 mai 2025 de Comisia Europeană](#), pregătește terenul pentru a asigura independența energetică deplină a UE față de Rusia. [Foaia de parcurs stabilește o eliminare treptată a produselor petroliere, gazelor naturale și energiei nucleare rusești de pe piețele UE](#), care va avea loc într-un mod coordonat și sigur, pe măsură ce se va avansa în tranziția energetică a UE. Măsurile au fost concepute pentru a menține securitatea aprovizionării cu energie a UE, limitând în același timp orice impact asupra prețurilor și piețelor.

---

⁵ https://commission.europa.eu/topics/energy/repower_eu_en

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52025DC0440R%2801%29&qid=1747125158211>

Începând cu 2025, se preconizează o creștere rapidă a ofertei globale de GNL, în timp ce cererea de gaze naturale se estimează că va scădea la nivel UE. Odată cu punerea integrală în aplicare a cadrului de tranziție energetică și a Planului de acțiune pentru o energie accesibilă, se preconizează că UE va înlocui până la 100 mlrd. m³ de gaze naturale până în 2030, ceea ce înseamnă o scădere a cererii cu 40-50 mlrd. m³ până în 2027.

14. Similar politicii UE de eliminare treptată a dependenței de importul de resurse energetice din Rusia, Guvernul Republicii Moldova prin Hotărârea nr. 119/2025 a aprobat Planul de măsuri privind consolidarea independenței energetice a Republicii Moldova, care servește drept temei juridic pentru implementarea obiectivului de eliminare completă a dependenței de livrările de resurse energetice din Rusia, atât în sectorul electroenergetic, cât și în sectorul gazelor naturale și al produselor petroliere.

15. Republica Moldova s-a confruntat cu mai multe provocări critice în sectorul energetic, care au fost accentuate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei. Creșterea economică a țării nu poate fi atinsă dacă aprovizionarea cu resurse energetice principale este supusă unor întreruperi/limitări permanente și dacă prețurile energiei sunt instabile și inaccesibile. Această instabilitate conduce la înrăutățirea substanțială a climatului investițional și la scăderea încrederii în economia națională, întrucât predictibilitatea este un factor esențial în luarea deciziilor de investiții. Situația privind aprovizionarea cu resurse energetice a Republicii Moldova este marcată de o dependență semnificativă față de importuri, ceea ce o face vulnerabilă la fluctuațiile pieței energetice internaționale și la evenimentele geopolitice din regiune.

16. Republica Moldova este dependentă practic 100% de importurile de gaze naturale. În același timp, Republica Moldova nu dispune de capacități de stocare a gazelor naturale, acestea fiind posibil a fi stocate în statele vecine sau în alte țări ce dispun de instalații de stocare. Aprovizionarea și infrastructura de gaze naturale din regiunea transnistreană nu se află sub controlul Guvernului Republicii Moldova. Gazele naturale sunt principala resursă utilizată pentru producerea energiei electrice și termice - ceea ce amplifică fluctuația sezonieră a cererii la nivel de țară.

17. Consumul de gaze naturale în Republica Moldova este caracterizat de o sezonabilitate semnificativă, acesta în perioada rece a anului (octombrie-aprilie) fiind de câteva ori mai mare față de cel din perioada de vară (mai – septembrie), aproximativ 85% din consumul de gaze naturale fiind înregistrat în perioada rece a anului.

18. În perioadele de tranziție toamnă-primăvară, cererea de gaze naturale poate crește brusc sau poate scădea în mod imprevizibil, în funcție de temperatura aerului atmosferic, ceea ce conduce la fluctuații bruște ale consumului pe parcursul lunii.

Prin urmare, mecanismul oportun de echilibrare a consumului de gaze naturale pentru furnizorii de gaze naturale îl constituie dispunerea de cantități de gaze naturale stocate în instalații de stocare din regiune, care ar permite acoperirea vârfurilor de consum prin prelevarea volumelor necesare zilnic.

În contextul tensiunilor crescute din Orientul Mijlociu, instabilității geopolitice în regiune, conflictului din Ucraina și posibilele restricții asupra exporturilor de gaze naturale importate din Rusia ce contribuie la o volatilitate ridicată a pieței, strategia de achiziție și gestionare a stocurilor furnizorilor de gaze naturale devine crucială pentru atenuarea impactului creșterilor de preț.

19. La data de 29 octombrie 2021, printr-un acord adițional, Contractul privind furnizarea gazelor naturale nr. 1FM-07-11 din 29 decembrie 2006 încheiat între SA „Moldovagaz” și SAP „Gazprom” a fost prelungit pentru o perioadă de 5 ani, până la 30 septembrie 2026. Cantitatea livrată prin acest contract a fost limitată de SAP „Gazprom” la 5,7 mil. m³/zi începând cu octombrie 2022. Începând cu luna decembrie 2022, întreg volumul de gaze naturale, de 5,7 mil. m³/zi, livrat către Republica Moldova de SAP „Gazprom” a fost alocat pentru acoperirea consumului malului stâng al Nistrului și pentru producerea energiei electrice de către Centrala Termoelectrică de la Cuciurgan (în continuare – MGRES) pentru malul drept al râului Nistru.

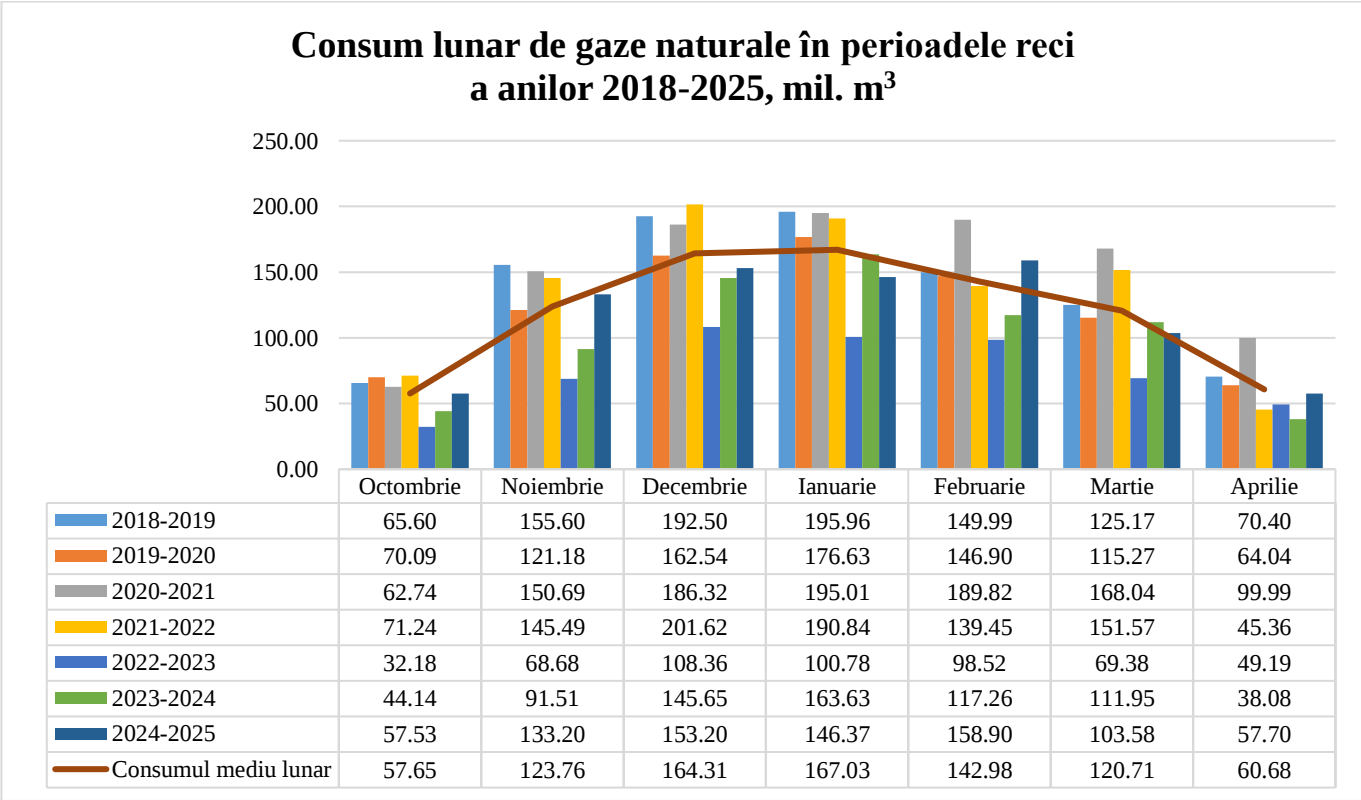
20. Începând cu luna aprilie 2024, SA „Moldovagaz” organiza licitații lunare pentru a cumpăra volumele de gaze naturale necesare consumatorilor săi. SA „Energom” este unul dintre participanții la licitațiile organizate pe piața angro a gazelor naturale din Republica Moldova.

În timp ce malul drept al Nistrului și-a asigurat securitatea aprovizionării cu gaze naturale și liberalizarea treptată a pieței, consumatorii de pe malul stâng al Nistrului, până la data de 1 ianuarie 2025 erau dependenți de o singură sursă de import – SAP „Gazprom”, care se baza strict pe Contractul privind furnizarea gazelor naturale încheiat între SA „Moldovagaz” și SAP „Gazprom”. Cu toate că, Contractul respectiv privind furnizarea gazelor naturale este în vigoare până la 30 septembrie 2026, la 28 decembrie 2024 SAP „Gazprom” a informat SA „Moldovagaz” despre decizia sa de a sista livrarea gazelor naturale către regiunea transnistreană începând cu 1 ianuarie 2025 până la o notificare contrară a SAP „Gazprom” aferentă reluării livrărilor, fără a specifica expres orice intenții de a relua ulterior livrările de gaze naturale sau de a rezilia Contractul respectiv privind furnizarea gazelor naturale.

21. Începând cu anul 2022, pentru a reduce riscurile la adresa securității aprovizionării cu energie a Republicii Moldova și pentru a asigura o mai bună pregătire pentru sezonul de încălzire, Guvernul aprobă anual Planul de măsuri pentru pregătirea de sezonul de încălzire. Prin urmare, în anii precedenți, Guvernul Republicii Moldova a asigurat monitorizarea și punerea în aplicare a mai multor măsuri de pregătire pentru sezonul de încălzire, stabilite prin Hotărârile Guvernului nr. 606/2022, nr. 566/2023 și nr. 677/2024.

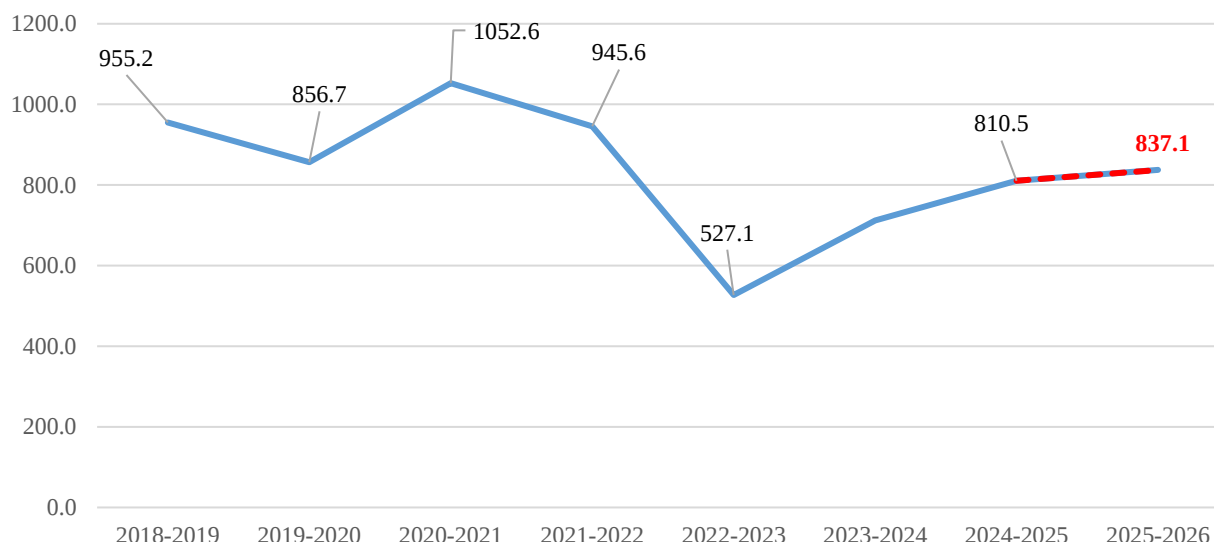
22. Întru asigurarea securității aprovizionării Republicii Moldova cu resurse energetice, Guvernul Republicii Moldova prin prezenta Hotărâre vine cu mai multe măsuri de pregătire pentru sezonul de încălzire 2025-2026 și măsuri de eficientizare a consumului de resurse energetice, în număr de 48 măsuri.

23. În figurile de mai jos este prezentat istoricul consumului lunar de energie electrică și gaze naturale în perioadele reci (octombrie-aprilie) a anilor precedenți. Reieșind din consumul mediu lunar de gaze naturale din ultimii 7 ani în perioadele reci octombrie 2018 – aprilie 2025, se estimează că în următorul sezon de încălzire octombrie 2025 – aprilie 2026 consumul de gaze naturale va fi de aproximativ 837 mil. m³, în creștere cu 27 mil. m³ comparativ cu cel înregistrat în perioada precedentă octombrie 2024 – aprilie 2025.

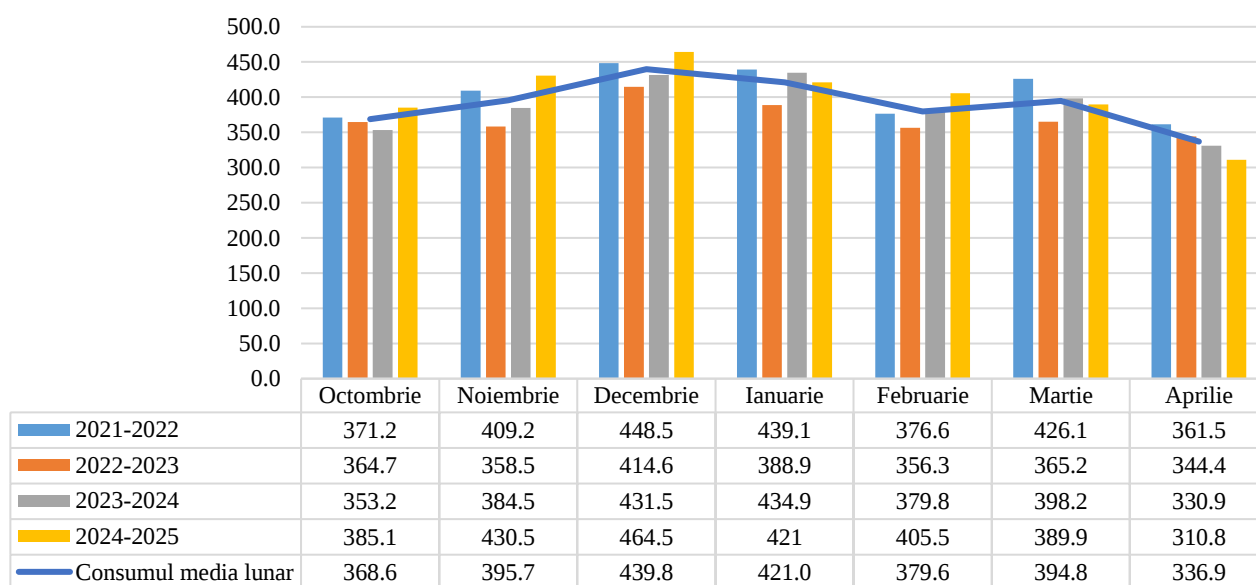
Figura 2. Consumul lunar de gaze naturale înregistrat în perioada octombrie 2018 – aprilie 2025, mil. m³
Sursa: ANRE și SRL „Vestmoldtransgaz”

Consum de gaze naturale în sezonul de încălzire pentru perioadele octombrie 2018 - aprilie 2025, mil. m³

Figura 3. Consumul de gaze naturale înregistrat în perioadele sezonului de încălzire octombrie 2018 – aprilie 2025 și consumul estimat pentru sezonul de încălzire octombrie 2025 – aprilie 2026, mil. m³

Consum lunar de energie electrică în perioada octombrie 2021 - aprilie 2025, mil. kWh

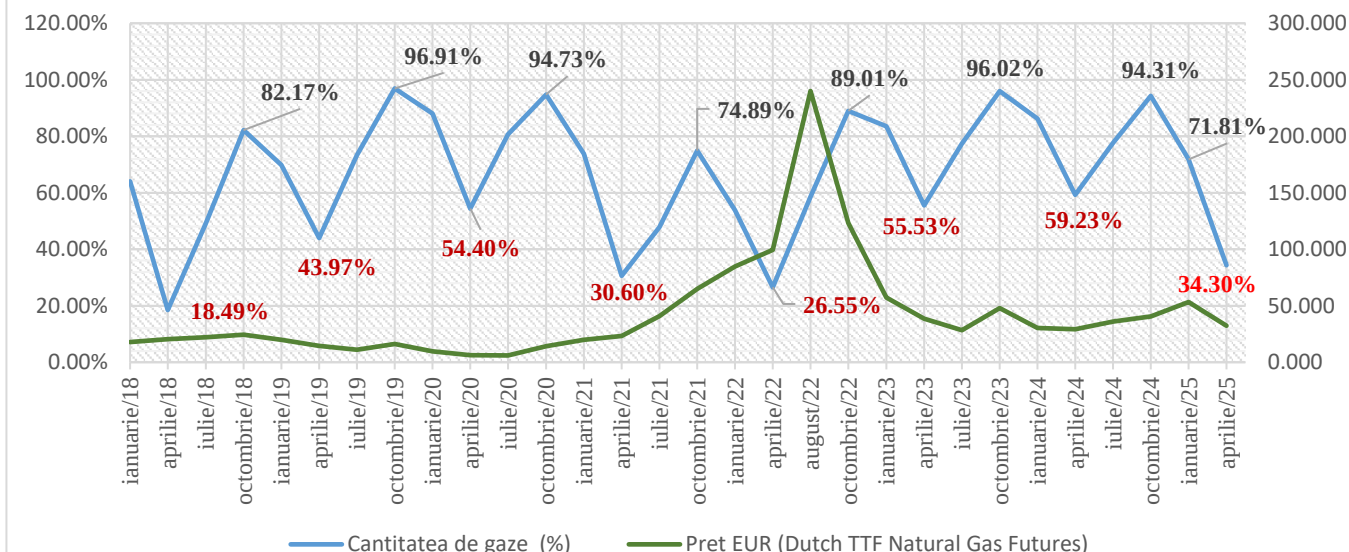

Figura. 4. Consumul lunar de energie electrică înregistrat în perioada octombrie 2021 - aprilie 2025, mil. kWh
Sursa: ÎS „Moldelectrica”

24. În baza datelor disponibile pe platforma AGSI⁷ (Aggregated Gas Storage Inventory), în diagramele de mai jos este prezentat nivelul stocurilor de gaze naturale în UE în diferite perioade pe parcursul anilor 2018 - 2025 și evoluția prețurilor gazelor naturale la bursa TTF (Title Transfer Facility).

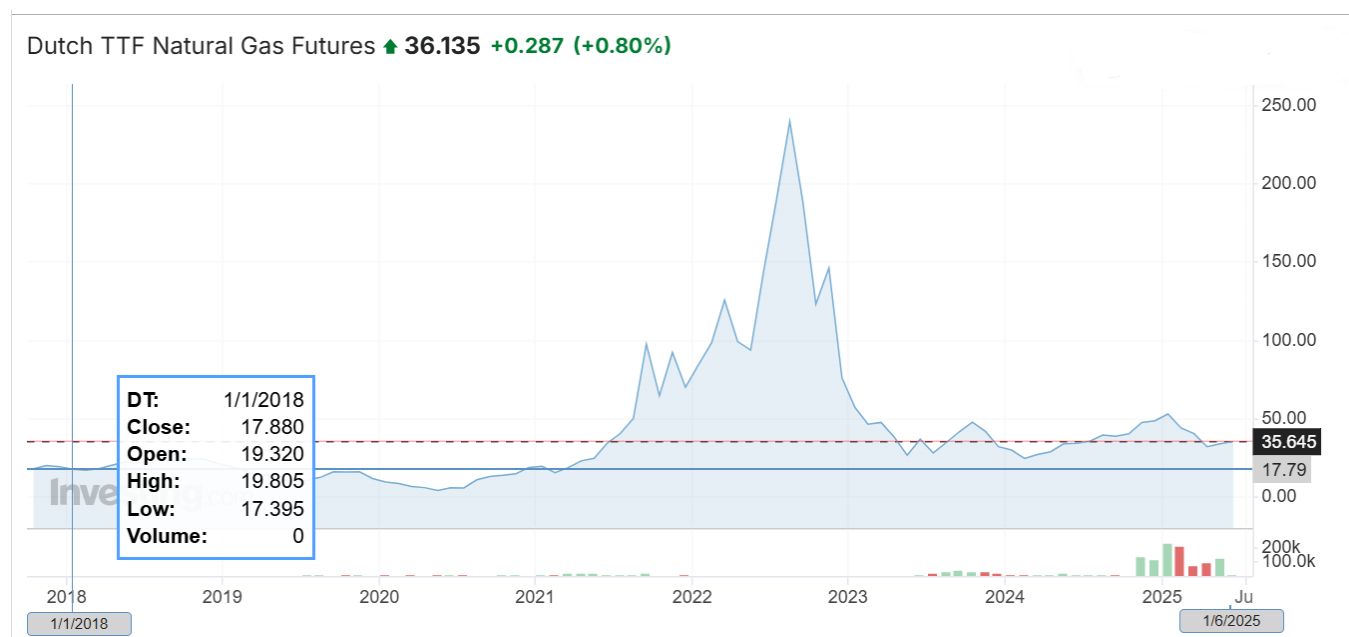
⁷ <https://agsi.gie.eu/>

Nivelul stocurilor de gaze naturale în UE și evoluția prețurilor gazelor naturale TTF Futures

Figura 5. Nivelul stocurilor de gaze naturale în UE (%) și evoluția prețurilor gazelor naturale la bursa TTF Futures (Euro/MWh)

Sursa: <https://agsi.gie.eu/>

Figura 6. Evoluția lunară a prețurilor gazelor naturale la bursa TTF Futures în perioada 2018-2025, Euro/MWh

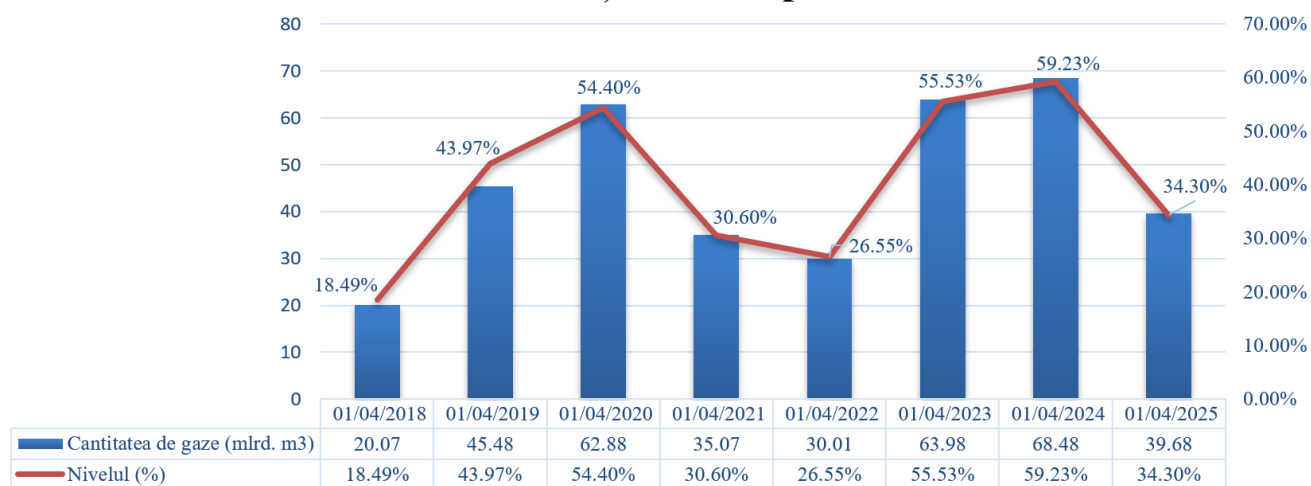
Sursa: <https://www.investing.com/commodities/dutch-ttf-gas-c1-futures>

25. La 1 aprilie 2025, nivelul de umplere al instalațiilor de stocare a gazelor naturale din UE este de numai 34,3% sau aproximativ 39,7 mlrd. m³, fiind cu circa 15% sau 28,8 mlrd. m³ mai mic comparativ cu nivelul de umplere al instalațiilor de stocare a gazelor naturale înregistrat la 1 aprilie 2024.

Timpul mai rece din sezonul de încălzire 2024-2025, împreună cu expirarea contractului de tranzit dintre Ucraina și Rusia în decembrie 2024 și prețurile ridicate la gazele naturale, au contribuit la utilizarea pe scară largă a instalațiilor de stocare din Europa.

La situația din 1 iunie 2025, nivelul de umplere al instalațiilor de stocare a gazelor naturale este de 48.89%, fiind cu circa 20% mai mic comparativ cu nivelul de umplere al instalațiilor de stocare a gazelor naturale înregistrat la 1 iunie 2024.

Nivelul stocurilor de gaze naturale în UE la situația din 1 Aprilie 2018-2025

Figura 7. Nivelul stocurilor de gaze naturale în UE la situația din 1 Aprilie 2018-2025, %/mlrd. m³

Sursa: <https://aqsi.gie.eu/>

26. Operatorii sistemelor de transport al gazelor naturale (OST) din Grecia (SA „DESFA”), Bulgaria (EAD „Bulgartransgaz”), Republica Moldova (SRL „Vestmoldtransgaz”), România (SA „Transgaz”) și Ucraina (OST din Ucraina) începând cu luna iunie propun în comun un produs de capacitate lunară fermă grupată pentru perioada iunie-octombrie 2025, care va facilita transportul de gaze naturale din Grecia spre Ucraina.

Pentru a se asigura că produsul oferit va fi utilizat corect și numai în scopul livrărilor către Ucraina, participanților la licitație nu li se va permite accesul la punctele naționale virtuale de tranzacționare („PVT”) și la punctele naționale de ieșire din țările situate pe ruta respectivă, cu excepția Ucrainei. Ținând cont de aceste restricții, produsul de rută va fi oferit la un preț de rezervă egal cu suma prețurilor de rezervă aplicabile capacității lunare la punctele de import pentru luna respectivă, reduse cu 25% (cu 46% de către OST din Ucraina).

Până în octombrie 2025, Ucraina urmează să injecteze aproximativ 5 mlrd. m³ de gaze naturale în instalațiile sale de stocare subterană pentru a se pregăti pentru sezonul de iarnă și pentru a garanta securitatea consumatorilor vulnerabili. Această acțiune comună de solidaritate a OST vizează satisfacerea nevoilor urgente ale Ucrainei, având în vedere poziția critică în care a fost pusă țara. Aceasta va facilita procurarea de către Ucraina a unei părți din cantitățile necesare prin surse diverse, inclusiv GNL din SUA și alte surse fiabile prin ruta transbalcanică, permițând diversificarea și creșterea siguranței în aprovizionare.

27. Pentru sezonul de încălzire 2025-2026, SA „Termoelectrica” are acces la stocuri de combustibil de rezervă ce ar putea fi utilizate în cazul unei eventuale situații excepționale în sectorul gazelor naturale. Totodată, utilizarea combinată a combustibililor gaze naturale - păcură este puțin probabilă în sezonul de încălzire 2025-2026, având în vedere că nu se estimează a fi înregistrate în această perioadă deficit de gaze naturale pentru acoperirea consumului de gaze naturale al consumatorilor de pe malul drept al Nistrului, precum și ținând cont de stocurile de gaze naturale planificate a fi asigurate în conformitate cu Regulamentul UE nr. 2022/1032 în ceea ce privește stocarea gazelor naturale.

28. În tabelul 1 este prezentat consumul lunar de gaze naturale estimat al consumatorilor casnici și non-casnici din Republica Moldova (malul drept al Nistrului), inclusiv sectorul energetic, estimat în baza datelor disponibile privind consumul mediu de gaze naturale înregistrat în anii precedenți. Astfel, în perioada octombrie 2025 – aprilie 2026 se estimează un consum total de gaze naturale de 837,1 mil. m³, din care consumatorii casnici - 38%, consumatori non-casnici – 62%, sectorul energetic reprezentând circa aproximativ 40% din consumul total de gaze naturale prognozat.

Tabelul 1. Consumul lunar de gaze naturale estimat al consumatorilor casnici și non-casnici din Republica Moldova (malul drept al râului Nistru) pentru perioada octombrie 2025 - aprilie 2026, mil. m³

Volume estimate	2025			2026				Total
	Oct	Nov	Dec	Ian	Feb	Mar	Apr	
Consumul de gaze naturale estimat, total	57.6	123.8	164.3	167.0	143.0	120.7	60.7	837.1
inclusiv								
Consumatori casnici	23.5	45.6	60.6	64.5	51.6	46.1	27.3	319.1
Consumatori non-casnici, din care	34.1	78.2	103.7	102.5	91.4	74.6	33.4	518.0
Sectorul energetic	20.2	49.5	65.7	66.8	57.2	48.3	21.2	328.9

29. În tabelul 2 este prezentată cantitatea de energie electrică estimată a fi necesară pentru acoperirea consumului malului drept în perioada octombrie 2025 - aprilie 2026, divizată pe energia electrică produsă local și cea necesară a fi importată din alte surse, reieșind din datele înregistrate de facto în perioada similară precedentă.

Tabelul 2. Consumul lunar de energie electrică estimat pentru perioada octombrie 2025 – aprilie 2026, mil. kWh

Cantități estimate	2025			2026				Total	
	Oct	Noi	Dec	Ian	Feb	Mar	Apr	mil. kWh	%
1. Total consum, mil. kWh, inclusiv	385.1	430.5	464.5	421.0	405.5	389.9	310.8	2807.3	100.0
1.1. Producție locală	89.9	153.3	170.6	179.3	179.7	169.5	82.1	1024.4	36.5
Din care produsă din surse regenerabile de energie (fără mecanismul contorizării/facturării nete)	48.5	45.4	41.8	52.1	47.3	73.5	41.5	350.1	12.5
1.2. Din alte surse	295.2	277.3	293.8	241.7	225.8	220.4	228.7	1782.9	63.5

Sursa: ÎS „Moldelectrica” (date privind consumul energiei electrice înregistrat de facto în anul 2024-2025)

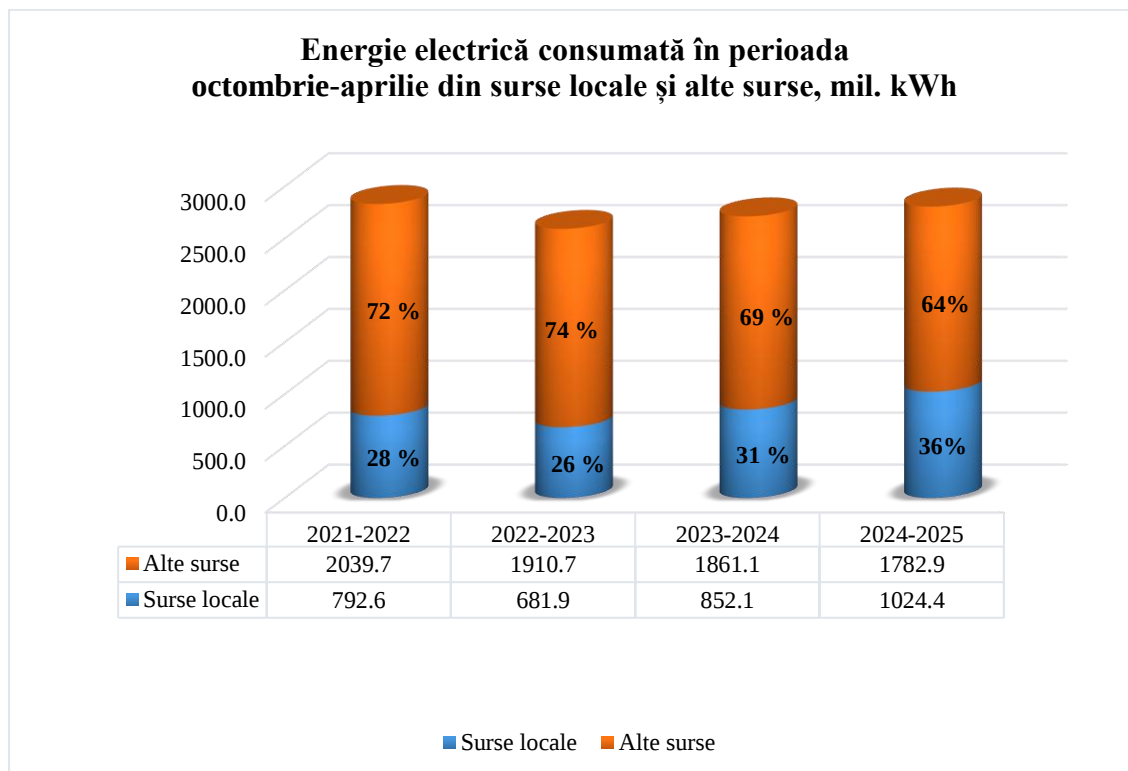
30. Din tabelul 3 și figurile 8 și 9 se observă că energia electrică produsă din surse regenerabile de energie (fără a fi considerată energia electrică produsă pentru consum propriu de consumatorii care au beneficiat de mecanismul de suport contorizare/facturare netă) în ultimii 4 ani s-a majorat de 2,5 ori, majorându-se cu circa 214,5 mil. kWh sau 158%, de la 135,6 mil. kWh în perioada octombrie-aprilie 2021-2022 până la 350,1 mil. kWh în perioada octombrie-aprilie 2024-2025. Din producția locală de 1024,4 mil. kWh înregistrată în sezonul de încălzire 2024-2025, circa 34,2% sau 350,1 mil. kWh a reprezentat energie electrică produsă din surse regenerabile de energie (inclusiv energia electrică produsă de ÎS „Nodul Hidroenergetic Costești”).

Prin modificările aprobate la Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, prin care prevederile Directivei (UE) 2018/2001 au fost transpuse în legislația națională, s-a stabilit necesitatea trecerii de la mecanismul de contorizare netă, care în cazul Republicii Moldova, poate fi considerat că și-a atins pe deplin obiectivul primar de a crește interesul consumatorilor finali pentru dezvoltarea proiectelor de autoconsum, cu mecanismul de facturare netă, care asigură dezvoltarea sustenabilă a acestui segment prin oferirea semnalelor de preț. Astfel, începând cu 1 ianuarie 2024 se aplică mecanismul de facturare netă, în cazul producătorilor de energie verde pentru consumul propriu.

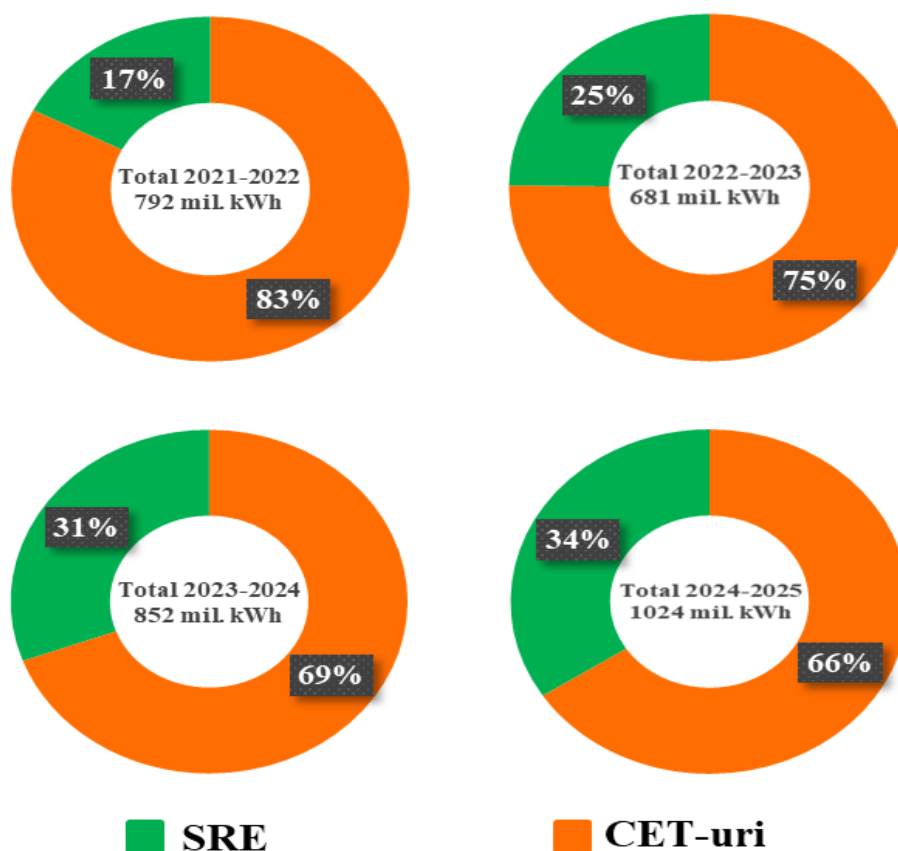
Tabelul 3. Producția de energie electrică produsă din surse regenerabile de energie (SRE) în perioadele octombrie 2021 – aprilie 2024, mil. kWh

Energie electrică produsă din SRE, fără mecanismul contorizării/facturării nete		Oct	Noi	Dec	Ian	Feb	Mar	Apr	TOTAL
2021-2022		13.1	18.8	21.6	23.4	16.4	18.8	23.4	135.6
2022-2023		20.3	17.2	18.4	22.8	27.9	31.7	29.9	168.3
2023-2024		35.8	34.9	28.1	35.7	40.1	42.5	42.6	259.8
2024-2025		48.5	45.4	41.8	52.1	47.3	73.5	41.5	350.1
2024/2021	mil. kWh	35.4	26.6	20.2	28.7	30.9	54.7	18.1	214.5
	%	270.2	141.5	93.5	122.6	188.4	291.0	77.4	158.2

Sursa: ÎS „Moldelectrica”

Figura 8. Energie electrică consumată în perioada octombrie-aprilie 2021-2025
din surse locale și alte surse, mil. kWh
Sursa: ÎS „Moldelectrica”

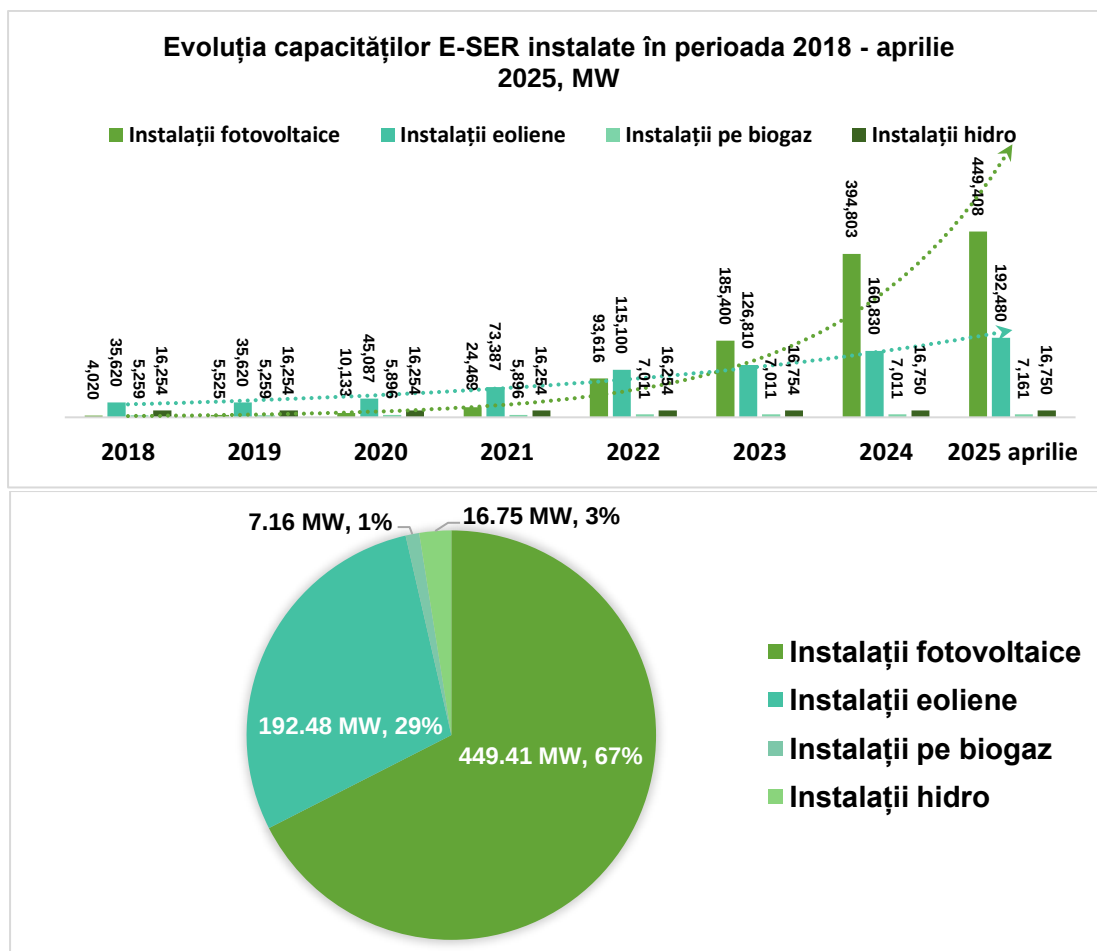

Figura 9. Energie electrică produsă în perioada octombrie-aprilie 2021-2025
din surse locale (fără mecanismul contorizării/facturării nete), mil. kWh
Sursa: ÎS „Moldelectrica”

31. În luna aprilie 2025, 36% din consumul total de energie electrică al Republicii Moldova a fost acoperit din surse regenerabile locale. Această performanță reprezintă un record absolut și o creștere semnificativă față de luna martie 2025, când ponderea energiei produse din surse regenerabile locale a fost de aproximativ 23%.

Conform datelor disponibile, capacitatea totală instalată a centralelor electrice din surse regenerabile a depășit puterea instalată de 665 MW în luna aprilie curent, iar în ultimii patru ani, capacitățile centralelor pe bază de energie regenerabilă au crescut de 8 ori. Această evoluție pozitivă subliniază potențialul în creștere al surselor de energie regenerabilă și demonstrează importanța consolidării investițiilor strategice în acest domeniu.

În același timp, aceste rezultate reflectă contribuția semnificativă a prosumatorilor - gospodării casnice și companii care au instalat panouri fotovoltaice în cadrul mecanismelor de contorizare și facturare netă, dar și producătorii eligibili care beneficiază de sisteme de sprijin precum tarifele fixe.

Figura 10. Evoluția capacităților E-SER instalate în perioada 2018 - aprilie 2025, MW
Sursa: Centrul Național pentru Energie Durabilă (CNED)

32. Pentru a stimula acest proces, Guvernul Republicii Moldova promovează activ dezvoltarea de noi capacități de producție a energiei electrice din surse regenerabile. În anul 2024 au fost lansate licitații pentru construcția de parcuri fotovoltaice și eoliene cu o capacitate totală de 165 MW, ce urmează să atragă investiții de aproximativ 200 de milioane de euro. În perioada următoare vor fi analizate ofertele financiare și vor fi anunțați câștigătorii licitației, iar statutul de producător eligibil mare urmează să fie aprobat prin Hotărâre de Guvern.

Totodată, pentru luna octombrie 2025, este planificată lansarea unei noi licitații, care va include și soluții de stocare a energiei electrice prin baterii, contribuind astfel la stabilitatea și flexibilitatea sistemului electroenergetic. Ofertele vor fi depuse până în martie 2026.

Prin Hotărârea Consiliului de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (ANRE) nr. 276/2025 a fost aprobată lansarea pieței serviciilor de sistem și pieței energiei electrice de echilibrare, urmare a prezentării de către operatorul sistemului de transport a energiei electrice ÎS „Moldelectrica” a Raportului privind testarea unităților de producere care conține inclusiv necesitățile actuale ale echilibrării energiei electrice și ale controlului frecvenței sarcinii în sistemul energetic al Republicii Moldova, și celor anticipate prin considerarea majorării capacității de generare a energiei electrice din surse regenerabile, în special a celor care utilizează tehnologii cu funcționare intermitentă (precum energia solară și eoliană).

În acest context, considerând Scrisoarea de intenție dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Europeană privind implementarea unei agende de reforme, scopul fiind de a îmbunătăți reziliența și securitatea energetică prin investiții și reforme în sectorul energetic una dintre măsurile cheie constă în lansarea de către

ÎS „Moldelectrica” a unei licitații deschise și transparente pentru capacități de echilibrare până în septembrie 2025.

II. ANALIZA SITUAȚIEI ACTUALE ÎN SECTORUL ENERGETIC AL REPUBLICII MOLDOVA

33. Republica Moldova este dependentă practic 100% de importurile de resurse energetice, inclusiv gaze naturale. În același timp, Republica Moldova nu dispune de capacități de stocare a gazelor naturale, prin urmare, stocurile sunt și pot fi asigurate doar pe teritoriul statelor vecine sau în alte țări ce dispun de instalații de stocare.

34. Gazele naturale constituie una dintre principalele surse de energie pentru Republica Moldova, fiind utilizate atât pentru producerea de energie electrică, cât și pentru încălzire în gospodării. Până în anul 2023, Republica Moldova a fost dependentă, practic, 100% de importul de gaze naturale din Rusia. Începând cu luna decembrie 2022, întreg volumul de gaze naturale – de 5,7 mil. m³/zi livrat către Republica Moldova de SAP „Gazprom” a fost alocat pentru acoperirea consumului malului stâng al râului Nistru și pentru producerea energiei electrice de către MGRES pentru malul drept al râului Nistru.

35. Începând cu luna aprilie 2024, SA „Moldovagaz” organiza licitații lunare pentru a cumpăra volumele de gaze naturale necesare consumatorilor săi. SA „Energocom” este unul dintre participanții la licitațiile organizate pe piața angro a gazelor naturale din Republica Moldova.

36. După criza energetică din ultimii ani, Republica Moldova (malul drept al Nistrului) și-a majorat semnificativ securitatea energetică, micșorând și dependența sa de o singură sursă de gaze naturale. Deja malul drept al Nistrului nu mai este dependent de gazele naturale livrate din Rusia, compania de stat SA „Energocom” având asigurate instrumentele și capacitățile necesare pentru achiziția de gaze naturale pe piața spot și/sau alte surse.

37. Asigurarea aprovizionării cu gaze naturale și energie electrică, precum și infrastructura electroenergetică și de gaze naturale din regiunea transnistreană se află temporar în afara controlului autorităților constituționale. Autoritățile din Republica Moldova, inclusiv ANRE, în condiții de piață, nu pot interveni efectiv pe piața gazelor naturale și a energiei electrice din regiunea transnistreană a Republicii Moldova.

38. În timp ce malul drept al Nistrului și-a asigurat securitatea aprovizionării cu gaze naturale și liberalizarea treptată a pieței, consumatorii de pe malul stâng al Nistrului, până la data de 1 ianuarie 2025, erau dependenți de o singură sursă de import – SAP „Gazprom”, care se baza strict pe Contractul privind furnizarea gazelor naturale nr. 1ГМ-07-11 din 29 decembrie 2006 încheiat între SA „Moldovagaz” și SAP „Gazprom”, al cărui termen a fost extins, prin Acordul adițional nr. 19 din octombrie 2021, până la 30 septembrie 2026.

39. Deși Contractul privind furnizarea gazelor naturale, încheiat între SA „Moldovagaz” și SAP „Gazprom”, este în vigoare până la 30 septembrie 2026, în decembrie 2024 SAP „Gazprom” a informat SA „Moldovagaz” despre decizia de a sista livrarea gazelor naturale către regiunea transnistreană a Republicii Moldova începând cu 1 ianuarie 2025, până la o notificare contrară a SAP „Gazprom” aferentă reluării livrărilor, fără a specifica expres orice intenții de a relua livrările de gaze naturale sau de a rezoluna Contractul respectiv.

40. Începând cu 1 ianuarie 2025, a fost sistată livrarea gazelor naturale către malul stâng al Nistrului. În scopul economisirii gazelor naturale acumulate în rețea, furnizorul de gaze naturale din stânga Nistrului, SRL „Tiraspoltransgaz” a anunțat și a inițiat întreruperea livrărilor de gaze naturale către consumatorii industriali începând cu 28 decembrie 2024, ulterior a fost întreruptă livrarea gazelor naturale către gospodăriile individuale, păstrând furnizarea gazelor naturale către blocurile locative și unele edificii cu caracter social.

Conform unui plan comun de acțiuni semnat de întreprinderile de gaze din stânga și dreapta Nistrului, a fost secționată infrastructura de gaze naturale din stânga Nistrului de la cea din dreapta Nistrului și Ucraina. La situația din 1 ianuarie 2025 în momentul sistării de către SAP „Gazprom” a furnizării gazelor naturale către malul stâng al Nistrului, SRL „Tiraspoltransgaz” a acumulat stocuri de gaze naturale în rețelele de

transport în volum de 14,75 mil. m³, consumul mediu zilnic de gaze naturale pentru necesități proprii ale malului stâng fiind redus în luna ianuarie de la aproximativ 3,7 mil. m³/zi în anul 2024 la doar 0,3-0,5 mil. m³/zi în anul 2025.

Ca urmare a reducerii drastice a consumului de gaze naturale al consumatorilor din regiunea transnistreană a Republicii Moldova, volumele de gaze naturale stocate în rețelele de transport au fost suficiente pentru a fi utilizate practic pe parcursul întregii luni ianuarie 2025.

41. În contextul situației critice din regiunea transnistreană a Republicii Moldova, au fost examinate și propuse de către părți mai multe scenarii de aprovizionare cu gaze naturale a malului stâng al Nistrului. Datorită intervenției Comisei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova (CSE) și suportului Uniunii Europene, au fost diminuate riscurile apariției unei crize umanitare în această regiune.

42. [La data de 27 ianuarie 2025, UE a anunțat despre oferirea unui pachet de asistență de urgență în valoare de 30 milioane EUR](#)⁸ (conform pct. 1.2 din Dispoziția CSE nr. 6 din 31 ianuarie 2025: 20 milioane euro pentru achiziția gazelor naturale în calitate de ajutor umanitar destinat regiunii transnistrene a Republicii Moldova și 10 milioane euro pentru achiziția energiei electrice pentru necesitățile malului drept al Nistrului), ca un prim pas pentru a sprijini Republica Moldova în soluționarea crizei energetice provocate de SAP „Gazprom”. Prin acest pachet, UE a finanțat achiziționarea și transportul de gaze naturale către regiunea transnistreană a Republicii Moldova, pentru a contribui la restabilirea alimentării cu energie electrică și termică a celor peste 350 000 de locuitori ai regiunii până la 10 februarie 2025.

43. La data de 4 februarie 2025, Comisia Europeană și Republica Moldova au convenit asupra unei strategii cuprinzătoare pe doi ani pentru independența și reziliența energetică a Republicii Moldova. Strategia are un dublu obiectiv: detașarea Republicii Moldova de nesiguranța aprovizionării cu gaze naturale din Rusia și integrarea deplină a acesteia pe piața energetică a Uniunii Europene.

În cadrul acestei strategii, suportul financiar pentru Republica Moldova se va ridica la 250 milioane Euro pentru anul 2025, cu condiția realizării anumitor măsuri de aliniere la standardele energetice ale UE, consolidarea infrastructurii și promovarea securității energetice, a eficienței și a progresului în materie de energie verde, asumate de autoritățile Republicii Moldova prin Scrisoarea de intenție semnată de Guvernul Republicii Moldova și Comisia Europeană la data de 4 februarie 2025⁹.

Adițional la acest suport financiar și ca parte a aceleiași strategii, o ofertă de 60 de milioane Euro a fost pusă la dispoziția populației din regiunea transnistreană a Republicii Moldova, sub rezerva anumitor condiții. Cu toate acestea, așa-numitele structuri din regiunea transnistreană a Republicii Moldova nu au răspuns la ajutorul oferit de UE, în prezent fiind asigurată livrarea gazelor naturale către malul stâng al Nistrului prin intermediul companiei MET Gas and Energy Marketing AG, cu condiția respectării prevederilor Dispoziției CSE nr. 8 din 10 februarie 2025, care stabilește că, în vederea asigurării livrării de gaze naturale către regiunea transnistreană a Republicii Moldova ca urmare a stopării livrărilor de către SAP „Gazprom”, prin derogare de la art. 13 alin. (2) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale și de la normele privind aprobarea deciziilor de către consiliu și/sau de către adunarea generală a acționarilor, SA „Moldovagaz” poate încheia contracte de vânzare-cumpărare a gazelor naturale pentru a fi livrate către SRL „Tiraspoltransgaz”, cu condiția recepționării plăților în avans pentru gazele naturale și serviciile de transport.

44. Întru identificarea unui mecanism mai durabil de aprovizionare cu gaze naturale a regiunii transnistrene a Republicii Moldova, unde activează întreprinderi nelicențiate din sectorul energetic, în trimestrul II, 2025 au fost efectuate modificări la Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale.

---

⁸ https://enlargement.ec.europa.eu/news/eu-offers-emergency-support-tackle-energy-crisis-moldova-2025-01-27_en

⁹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_403

45. În temeiul art. 108¹ din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, Guvernul prin Hotărârea nr. 668/2022 a desemnat SA „Energocom” în calitate de entitate pentru crearea și menținerea stocurilor de securitate de gaze naturale.

Potrivit art. VI alin. (11) din Legea nr. 249/2022, crearea stocurilor de securitate se realizează gradual, conform cantităților stabilite de Guvern, care trebuie să corespundă cu:

- a) nu mai puțin de 4 zile de consum – începând cu 15 septembrie 2022;
- b) nu mai puțin de 8 zile de consum – începând cu 1 octombrie 2023;
- c) nu mai puțin de 10 zile de consum – începând cu 1 octombrie 2024.

Corespunzător, în conformitate cu pct. 6 din Hotărârea Guvernului nr. 668/2022, în anul 2022 SA „Energocom” a constituit stocuri de securitate de gaze naturale în mărime de 22,8 mil. m³.

În anul 2023, prin Hotărârea Guvernului nr. 331/2023, cantitatea de gaze naturale stocată în calitate de stocuri de securitate s-a stabilit la nivelul de 45,6 mil. m³, respectiv SA „Energocom” a mai procurat 22,8 mil. m³ de gaze naturale pentru a fi stocate.

În anul 2024, prin Hotărârea Guvernului nr. 364/2024, cantitatea de gaze naturale stocată în calitate de stocuri de securitate s-a stabilit la nivelul de 47,1 mil. m³, respectiv SA „Energocom” a mai procurat 1,5 mil. m³ de gaze naturale pentru a fi stocate și pentru a respecta prevederile legale.

În anul 2025, prin Hotărârea Guvernului nr. 302/2025, cantitatea de gaze naturale stocată în calitate de stocuri de securitate s-a stabilit la nivelul de 50 mil. m³, respectiv SA „Energocom” urmează să procure până la 1 octombrie 2025, 2,9 mil. m³ de gaze naturale pentru a asigura nivelul stocurilor de securitate stabilit și pentru a respecta prevederile legale.

46. Republica Moldova a transpus Regulamentul (CE) nr. 2022/1032 în ceea ce privește stocarea gazelor naturale prin modificările efectuate la Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale prin Legea nr. 429/2023 pentru modificarea unor acte normative. În Raportul pentru anul 2024 al Secretariatului Comunității Energiei privind punerea în aplicare a Regulamentului (UE) 2022/1032¹⁰, este menționat că, Republica Moldova a transpus cu succes regulamentul în legislația națională și l-a pus în practică prin stocarea gazelor naturale în instalațiile de stocare din țările vecine, oferind astfel un exemplu altor țări care nu dispun de capacități interne de stocare. Totodată, părțile contractante care nu dispun de capacități de stocare au fost îndemnate să urmeze exemplul Republicii Moldova de a-și îndeplini obligațiile de stocare prin intermediul unor acorduri cu țările vecine, vizând cel puțin 15% din cererea lor națională de gaze naturale.

În conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 365/2024, cantitatea totală de gaze naturale a fi constituită până la 1 octombrie 2024, ce face obiectul obligației de stocare și ce corespunde unui nivel de 15% din consumul mediu anual de gaze naturale al consumatorilor finali din Republica Moldova, instalațiile de utilizare ale cărora sunt racordate la rețelele de gaze naturale ale operatorilor de sistem licențiați, determinat pentru ultimii 5 ani calendaristici (2019-2023), a fost calculată la nivelul de 149,5 milioane de m³. La determinarea cantității de gaze naturale care face obiectul obligației de stocare, din cantitatea totală de gaze naturale de 149,5 milioane de m³ s-a dedus cantitatea de gaze naturale de 47,1 milioane de m³ ce a fost stocată în calitate de stocuri de securitate începând cu 1 octombrie 2024.

În temeiul art. 108² alin. (3) și (4) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, din motive ce țin de existența unor limitări de ordin tehnic și din motive ce țin de existența unor riscuri majore în ceea ce privește asigurarea continuității livrării gazelor naturale prin interconexiuni în cantitățile necesare, urmare a solicitării titularul obligației de stocare SA „Energocom”, s-a propus reducerea obligației de stocare a gazelor naturale impuse prin Hotărârea Guvernului nr. 365/2024, de la 102,4 mil. m³ la 50 mil. m³, ce a rezultat în reducerea cantității totale de gaze naturale ce face obiectul obligației de stocare, de la 149,5 mil.

---

¹⁰ <https://www.energy-community.org/news/Energy-Community-News/2024/05/28b.html>

m³ la 97,1 mil. m³, din care 47,1 mil. m³ reprezintă cantitatea de gaze naturale ce a fost stocată în calitate de stocuri de securitate.

47. Conform ultimelor modificări efectuate în anul 2025 la Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, dispozițiile referitoare la obligația de stocare a gazelor naturale de 15% au fost extinse după 2025 și distribuite între furnizorii de pe piața cu amănuntul a gazelor naturale prin mecanisme bazate pe piață.

Totodată, urmare a sistării livrărilor de gaze naturale către regiunea transnistreană a Republicii Moldova de către SAP „Gazprom începând cu 1 ianuarie 2025 și ținând cont de faptul că la moment pe teritoriul regiunii transnistrene nu activează operatori de sistem licențiați, întru asigurarea continuității securității aprovizionării cu gaze naturale a regiunii și diminuarea riscurilor de aprovizionare, Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale a fost completată cu art. 85¹ care prevede desemnarea de către ANRE a unei entități ce va livra gaze naturale către regiunea transnistreană a Republicii Moldova și urmează să creeze gradual și să mențină stocuri de gaze naturale pentru a asigura acoperirea a cel puțin 15% din consumul mediu anual de gaze naturale al consumatorilor casnici și întreprinderilor și instituțiilor care prestează servicii sociale esențiale, din regiunea în care operează operatorii de sistem nelicențiați, determinat pentru ultimii 5 ani calendaristici.

În scopul promovării dezvoltării în continuare a liberalizării treptate a pieței gazelor naturale și creșterii lichidității acesteia, conform modificărilor efectuate la Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, ANRE va stabili pragurile de consum pentru identificarea și atribuirea categoriilor de consumatori non-casnici în funcție de consumul de gaze naturale al acestora după cum urmează: consumatori mari, consumatori mijlocii și consumatori mici, care în funcție de categoria de consum urmează treptat să achiziționeze gaze naturale doar la prețuri negociate pe piață. Doar consumatorii casnici, consumatorii non-casnici mici, precum și întreprinderile și instituțiile care prestează servicii sociale esențiale vor avea dreptul de a fi aprovizionați cu gaze naturale de către furnizorii cărora le-a fost impusă obligația de serviciu public prevăzută la art. 89 din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale. Totodată, având la bază o analiză a pieței cu amănuntul a gazelor naturale, ANRE urmează să stabilească până la 1 octombrie 2025, un calendar privind restricționarea accesului consumatorilor finali, alții decât cei prevăzuți la articolul 89 alin. (1), condițiile specifice de furnizare a gazelor naturale către aceste categorii de consumatori finali, precum și obligațiile furnizorilor.

48. Cu referire la sectorul electroenergetic, este necesar a fi menționat că sincronizarea sistemelor electroenergetice ale Republicii Moldova și Ucrainei cu sistemul electroenergetic European ENTSO-E, din data de 16 martie 2022, a permis asigurarea stabilității sistemului electroenergetic și a oferit posibilitatea de a realiza schimburi comerciale de energie electrică de pe piața de energie electrică europeană. Prin urmare, chiar și în contextul geopolitic complicat a fost asigurată continuitatea aprovizionării cu energie electrică.

49. Pentru a menține gradul de siguranță în aprovizionarea cu energie electrică, au fost diversificate sursele de aprovizionare cu energie electrică prin încheierea mai multor contracte bilaterale, atât cu producători din Ucraina, cât și cu producători și furnizori din România. Urmărind intensificarea relațiilor bilaterale dintre Republica Moldova și România, a fost posibilă înregistrarea SA „Energocom” la bursa OPCOM din România și efectuarea tranzacțiilor pe această platformă.

50. Securitatea aprovizionării cu energie electrică a malului drept al Nistrului este cea mai vulnerabilă. Comparativ cu situația anului 2022, riscurile sunt crescute din cauza pierderii capacității de generare din Ucraina, care a schimbat situația regională, Ucraina devenind o țară importatoare de energie electrică cu care Republica Moldova trebuie să concureze la importul energiei electrice.

Accesarea surselor (alternative) sigure și competitive pentru achiziționarea energiei electrice la prețuri rezonabile și transportul acesteia către Republica Moldova rămâne o provocare în condițiile în care importurile din Ucraina practic au fost sistate, ca urmare a bombardamentelor rusești asupra infrastructurii sale energetice. Importul de energie electrică din România (OPCOM sau contracte directe cu anumiți

producători) nu garantează prețuri accesibile, România fiind la fel un importator de energie electrică în perioada rece a anului. Din cauza capacității insuficiente a interconexiunilor cu sistemul electroenergetic din România există riscuri atât de ordin tehnic, cât și de ordin comercial.

51. Capacitatea comercială de 2100 MW, care a fost permisă de ENTSO-E în perioada rece a anului pentru importul de energie electrică pentru blocul Ucraina - Republica Moldova (din care doar 315 MW exclusiv pentru Republica Moldova prin intermediul interconexiunii cu sistemul electroenergetic al României), precum și capacitatea comercială actuală din perioada de vară de 1700 MW (din care doar 255 MW exclusiv pentru Republica Moldova), nu garantează asigurarea integrală a importurilor necesare acoperirii integrale din import a consumului de energie electrică a malului drept al Nistrului, fiind necesare acțiuni privind majorarea la cel puțin 600 MW a capacității comerciale, exclusiv pentru Republica Moldova, pentru a asigura acoperirea cererii de energie electrică în orele de vârf.

De menționat că, în timpul sezonului de încălzire, Republica Moldova are nevoie de importuri de energie electrică de aproximativ 400-450 MW în orele de vârf. Începând cu luna aprilie, necesitatea de import a energiei electrice crește la aproximativ 600 MW în orele de vârf din cauza micșorării semnificative a capacității de producere a energiei electrice a centralelor electrice cu termoficare (CET) ce depinde în mare parte de sarcina termică de consum.

Capacitatea totală instalată a centralelor electrice din surse regenerabile a atins nivelul de 665 MW, însă marea majoritate sunt surse intermitente (fotovoltaice și eoliene). Astfel, singura sursă fiabilă care poate acoperi integral cererea de energie electrică a Republicii Moldova este energia importată prin intermediul conexiunii transfrontaliere România-Republica Moldova.

Având în vedere riscurile privind asigurarea securității aprovizionării cu energie electrice, ENTSO-E a permis aplicarea unui mecanism de realocare a capacității comerciale neutilizate de Ucraina pentru a fi utilizată la granița România-Republica Moldova, în limita a maxim 21% din capacitatea totală a blocului, ceea ce permite la moment importul suplimentar a până la 350 MW în orele de vârf în special ore de seară.

Astfel, ținând cont de această măsură de realocare și contractele privind furnizarea energiei electrice încheiate cu Ucraina, este posibilă acoperirea consumului intern de energie electrică, inclusiv în orele de vârf. Totodată, în cazul în care furnizorii de energie electrică din Ucraina nu vor avea posibilitate de a furniza energie electrică către Republica Moldova, iar mecanismul de realocare a capacității comerciale neutilizate de Ucraina nu va mai funcționa, capacitatea comercială actuală garantată exclusiv pentru Republica Moldova ar putea să nu fie suficientă, fiind astfel necesar a acoperi consumul total intern al țării în orele de vârf prin intermediul Acordurilor privind achiziționarea energiei electrice de urgență.

52. Interconectarea cu rețelele energetice din Uniunea Europeană reprezintă un prim pas important spre diversificarea surselor de energie și reducerea dependenței. Investițiile în surse de energie alternative pot contribui semnificativ la diversificarea mixului energetic, reducând astfel dependența de combustibilii fosili, Republica Moldova având un potențial considerabil în acest sens, în special de energie solară și eoliană.

53. În continuare sunt prezentate cantitățile estimate a fi necesar de livrat în sezonul de încălzire 2025-2026 pentru acoperirea consumului de energie electrică și gaze naturale a consumatorilor malului drept și stâng al Nistrului.

Tabelul 4. Cantități estimate a fi necesare de livrat în sezonul de încălzire 2025-2026 pentru acoperirea consumului de energie electrică și gaze naturale a consumatorilor malului drept și stâng al Nistrului

Nr.	Furnizarea gazelor naturale/energiei electrică	2025			2026				TOTAL ¹¹
		Oct.	Nov.	Dec.	Ian.	Febr.	Mart.	Apr.	
	Cantități estimate a fi necesare pentru acoperirea consumului de energie electrică și gaze naturale a consumatorilor malului drept al Nistrului								
1	1.1. Gaze naturale estimate a fi livrate către malul drept al Nistrului, mil. m ³	57.6	123.8	164.3	167.0	143.0	120.7	60.7	837.1
	1.2. Energie electrică estimată a fi livrată către malul drept al Nistrului, mil. kWh, inclusiv:	385.1	430.5	464.5	421.0	405.5	389.9	310.8	2807.3
	1.2.1. Producția locală de energie electrică, mil. kWh	89.9	153.3	170.6	179.3	179.7	169.5	82.1	1024.4
	1.2.2. Energie electrică livrată din alte surse, mil. kWh, inclusiv:	295.2	277.3	293.8	241.7	225.8	220.4	228.7	1782.9
	1.2.2.1. Energie electrică livrată de MGRES, mil. kWh	0	0	0	0	0	0	0	0
	1.2.2.2. Energie electrică livrată din surse externe, mil. kWh	295.2	277.3	293.8	241.7	225.8	220.4	228.7	1782.9
2	Cantități estimate a fi necesare pentru acoperirea consumului de energie electrică și gaze naturale a consumatorilor malului stâng al Nistrului								
	2.1. Gaze naturale estimate a fi necesar de livrat către malul stâng al Nistrului pentru acoperirea consumului propriu, mil. m ³ , inclusiv:	69.1	104.2	120.7	114.5	95.0	102.9	49.6	656.0
	2.1.1. Consumatori casnici și publici	13	23.2	33	36.7	27.5	27	7.9	168.3
	2.1.2. Sectorul termoeenergetic	12.1	25.2	33.9	33.2	23.9	24.5	5.1	157.9
	2.1.3. MGRES	29.4	29.7	27	27.1	27.7	30.1	28.7	199.7
	2.1.4. Alte categorii de consumatori	14.6	26.1	26.8	17.5	15.9	21.3	7.9	130.1
	2.2. Energie electrică estimată a fi necesară de livrat către malul stâng al Nistrului pentru acoperirea consumului propriu, mil. kWh, inclusiv:	185.4	178.8	148.0	155.8	160.4	172.2	179.5	1180.0
	2.2.1. Consumatori casnici și publici	89.0	85.8	71.1	74.8	77.0	82.6	86.1	566.4
	2.2.2. Agenți economici	74.2	71.5	59.2	62.3	64.2	68.9	71.8	472.0
	2.2.3. Alte categorii de consumatori	22.2	21.5	17.8	18.7	19.3	20.7	21.5	141.6

¹¹ Datele prezentate în acest tabel sunt unele estimative bazate pe consumurile de facto a gazelor naturale și energiei electrice în anii precedenți, precum și pe estimările disponibile pentru sezonul de încălzire 2025-2026.

Proгноza consumului lunar de gaze naturale în perioada octombrie 2025 - aprilie 2026 la nivel de țară nu poate servi drept reper unic pentru achizițiile de gaze naturale efectuate de furnizori, reieșind din faptul că aceasta în perioada sezonului de încălzire poate fi influențată de mai mulți factori, cum ar fi: temperatura aerului atmosferic, prețurile de achiziție a gazelor naturale, funcționarea sau nu pe păcură a marilor consumatori de gaze naturale, nivelul prețurilor reglementate și capacitatea de plată a consumatorilor finali, cota de piață a furnizorilor, etc. Astfel, titularii de licență pentru furnizarea gazelor naturale urmează să-și ajusteze individual lunar prognoza consumului de gaze naturale pentru următorul sezon de încălzire 2025-2026 în funcție de evoluția mai multor factori ce pot influența nivelul consumului de gaze naturale al consumatorilor finali.

54. Volumele lunare de gaze naturale prognozate pentru perioada octombrie 2025 – aprilie 2026 se bazează pe consumul mediu lunar înregistrat în aceeași perioadă în anii precedenți (2018-2025), și reprezintă valori estimative, care pot fi influențate de mai mulți factori. Cantitățile estimate a fi necesare pentru acoperirea consumului de energie electrică și gaze naturale a consumatorilor malului stâng al Nistrului nu sunt date oficiale, acestea reprezentând niște estimări efectuate în baza datelor statistice disponibile.

Totodată, este de remarcat faptul că, prognoza consumului lunar de gaze naturale prezentată pentru perioada octombrie 2025-aprilie 2026 la nivel de țară nu poate servi drept reper unic pentru achizițiile de gaze naturale planificate de titularii de licențe pentru furnizarea gazelor naturale, reieșind din faptul că consumul estimat pentru perioada sezonului de încălzire poate fi influențat de mai mulți factori, cum ar fi: temperatura aerului atmosferic, prețurile de achiziție a gazelor naturale, funcționarea sau nu pe păcură a marilor consumatori de gaze naturale, nivelul prețurilor reglementate și capacitatea de plată a consumatorilor finali, cota de piață a furnizorilor, etc. Astfel, titularii de licență pentru furnizarea gazelor naturale urmează să-și ajusteze individual cel puțin lunar prognoza consumului de gaze naturale pentru următorul sezon de încălzire 2025-2026 în funcție de evoluția mai multor factori ce pot influența nivelul consumului de gaze naturale al consumatorilor finali.

55. Reieșind din situația actuală în sectorul gazelor naturale din Republica Moldova se poate conchide că, în condițiile în care vor fi realizate toate măsurile de pregătire pentru sezonul de încălzire 2025-2026 enumerate în Plan, nu se estimează înregistrarea unui deficit de gaze naturale pentru consumatorii malului drept al Nistrului, și respectiv nu va fi necesar de a aplica măsuri de întrerupere a livrării gazelor naturale către consumatorii întreruptibili stabiliți de către operatorii de sistem în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 728/2024 pentru aprobarea Regulamentului și Planului de acțiuni pentru situații excepționale în sectorul gazelor naturale, SA „Energocom” având asigurate capacitățile/instrumentele necesare pentru procurarea, la necesitate, a volumelor suplimentare de gaze naturale din alte surse sau de pe piața spot pentru acoperirea consumului estimat.

56. Întru diminuarea riscului iminent de revocare a obligațiilor de serviciu public impuse SA „Moldovagaz” prin Hotărârile ANRE nr. 487/2019 și nr. 578/2024 în cazul retragerii licenței de furnizare a gazelor naturale SA „Moldovagaz” urmare a neîndeplinirii în termen de până la 31 iulie 2025 a procesul de separare a proprietarilor rețelelor de transport a gazelor naturale în conformitate cu condițiile stipulate la art. 28 din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, prin Hotărârea nr. 248 din 23 mai 2025, ANRE a desemnat SA „Energocom” în calitate de furnizor cu obligațiile de serviciu public prevăzute la art. 89 și art. 90 din Legea nr. 108/2016, titular de licență pentru furnizarea gazelor naturale căruia i-a fost impusă obligația de serviciu public în vederea asigurării securității aprovizionării cu gaze naturale în situație de urgență în conformitate cu Hotărârile Guvernului nr. 660/2019 și nr. 589/2022. Hotărârea ANRE respectivă urmează a intra în vigoare la data revocării obligațiilor de serviciu public prevăzute de art. 89 și art. 90 din Legea nr. 108/2016 executate de SA „Moldovagaz” în baza Hotărârilor ANRE nr. 487/2019 și nr. 578/2024.

În contextul riscului retragerii licenței de furnizare a gazelor naturale SA „Moldovagaz” în cazul neîndeplinirii în termen de până la 31 iulie 2025 a procesului de separare a proprietarilor rețelelor de transport a gazelor naturale în conformitate cu condițiile stipulate la art. 28 din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, precum și ținând cont de situațiile excepționale în sectorul energetic create urmare a deciziilor SAP „Gazprom” de a limita și ulterior de a sista începând cu 1 ianuarie 2025 livrările de gaze naturale către Republica Moldova, în perioada sezonului de încălzire 2025-2026 nu există premise de a fi reluat importul de gaze naturale în baza Contractului privind furnizarea gazelor naturale nr. IGM-07-11 din 29 decembrie 2006 încheiat între SA „Moldovagaz” și SAP „Gazprom”.

57. Sistarea furnizării gazelor naturale către regiunea transnistreană a Republicii Moldova de către SAP „Gazprom”, în baza Contractului existent privind furnizarea gazelor naturale încheiat între SA „Moldovagaz” și SAP „Gazprom”, a condus la o situație critică în regiunea transnistreană a Republicii Moldova, precum și riscuri majore pentru asigurarea funcționării fiabile a sectorului electroenergetic pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

58. Începând cu luna februarie 2025, livrarea gazelor naturale către malul stâng al Nistrului este asigurat prin intermediul contractelor-cadru încheiate de SA „Moldovagaz” cu compania MET Gas and Energy Marketing AG, cu condiția respectării prevederilor Dispoziției Comisei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 8 din 10 februarie 2025, care stabilește că, în vederea asigurării livrării de gaze naturale către regiunea transnistreană a Republicii Moldova ca urmare a stopării livrărilor de către SAP „Gazprom”, prin derogare de la art. 13 alin. (2) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale și de la normele privind aprobarea deciziilor de către consiliu și/sau de către adunarea generală a acționarilor, SA „Moldovagaz” poate încheia contracte de vânzare-cumpărare a gazelor naturale pentru a fi livrate către SRL „Tiraspoltransgaz”, cu condiția recepționării plăților în avans pentru gazele naturale și serviciile de transport. Cu toate că acest mecanism este în prezent funcțional, având în vedere sursele de finanțare a livrării gazelor naturale către malul stâng al Nistrului, sunt în continuare riscuri de întrerupere neașteptată a livrărilor de gaze naturale către regiunea transnistreană pe parcursul anului, riscuri care ar putea crea dezechilibre majore atât în sistemul de gaze naturale, cât și în sistemul electroenergetic al Republicii Moldova.

59. Chiar dacă infrastructura existentă de transport a gazelor naturale permite asigurarea transportului de gaze naturale necesar pentru acoperirea consumului Republicii Moldova (ambele maluri ale Nistrului), există riscuri privind capacitatea consumatorilor de pe malul stâng al Nistrului de a achiziționa gaze naturale la prețuri de piață. Conform ultimelor modificări efectuate în anul 2025 la Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, entitatea de aprovizionare cu gaze naturale prevăzută la art. 85¹ alin. (1) din Legea nr. 108/2016 urmează să asigure livrarea gazelor naturale către regiunea transnistreană a Republicii Moldova pentru acoperirea consumului consumatorilor malului stâng al Nistrului.

60. Referitor la sectorul electroenergetic, în perioada 2022-2024, achizițiile de energie electrică pentru necesitățile furnizorilor serviciului universal, de ultimă opțiune și operatorilor de sistem au fost efectuate de către SA „Energocom” în baza obligației de serviciu public impuse prin Hotărârea Guvernului nr. 1059/2023 cu privire la impunerea obligației de serviciu public în vederea asigurării securității aprovizionării cu energie electrică, cea mai mare pondere fiind asigurată de la MGRES în baza contractului valabil până la 31 decembrie 2024. Începând cu 1 ianuarie 2025, urmare a stopării livrărilor de gaze naturale de către SAP „Gazprom”, MGRES nu mai produce energie electrică pentru malul drept al Nistrului.

Obligația de serviciu public impusă SA „Energocom” în baza Hotărârii Guvernului nr. 1059/2023 în scopul protejării consumatorilor de energie electrică, expiră la 31 decembrie 2025. În acest context, precum și ținând cont de vulnerabilitățile existente în Republica Moldova, situația de război în Ucraina parte contractantă a Comunității Energetice, stabilitatea prețurilor la nivel regional, urmează a fi elaborat un calendar pentru relansarea procedurii anuale de achiziție a energiei electrice printr-un proces de licitație competitiv, respectând principiile transparenței și nediscriminării și în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare, inclusiv prevederile Regulilor pieței de energie electrică aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 283/2020 (Anexa nr. 1 la Regulile pieței de energie electrică).

61. Luând în considerare riscurile care se mențin în privința securității aprovizionării cu gaze naturale a regiunii transnistrene a Republicii Moldova și în privința asigurării stabilității sectorului electroenergetic al Republicii Moldova, s-a impus elaborarea unui plan de măsuri care să asigure îmbunătățirea rezilienței și securității energetice prin investiții și reforme în sectorul energetic și prin eliminarea completă a dependenței în aprovizionarea cu resurse energetice dintr-o singură sursă. Astfel, prin Hotărârea

Guvernului nr. 119/2025 a fost aprobat Planul de măsuri privind consolidarea independenței energetice a Republicii Moldova.

62. Întreruperea furnizării gazelor naturale către regiunea transnistreană a accentuat riscurile privind asigurarea fiabilității sectorului electroenergetic pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Dependența ridicată de MGRES implică vulnerabilități majore în contextul sistării livrărilor de gaze naturale către centrala electrică începând cu 1 ianuarie 2025. Astfel, în lipsa cantităților de energie electrică achiziționate de la MGRES, aprovizionarea cu energie electrică a Republicii Moldova depinde direct de importurile din zona de ofertare a sistemului sincron al Europei Continentale (ENTSO-E), în special din România.

63. Un al element de vulnerabilitate este constituit din faptul că linia electrică aeriană (LEA) 400 kV Isaccea-Vulcănești-MGRES traversează atât teritoriul Ucrainei, cât și stația electrică de pe teritoriul MGRES aflate în regiunea transnistreană a Republicii Moldova. Prin urmare, acesta reprezintă un element suplimentar de vulnerabilitate, existând riscul întreruperii fluxului de energie electrică de către MGRES. În cazul în care LEA 400 kV Isaccea-Vulcănești va fi avariata, în special din cauza unor bombardamente, Republica Moldova nu va mai putea importa direct energie electrică din România, fapt care ar determina un deficit de circa 50% din toată cantitatea necesară în perioada sezonului de încălzire. Astfel, construcția și darea în exploatare a LEA 400 kV Vulcănești-Chișinău reprezintă o prioritate pentru asigurarea securității energetice a țării, construcția acesteia fiind planificată a fi realizată până la sfârșitul anului 2025.

III. MĂSURI DE PREGĂTIRE PENTRU SEZONUL DE ÎNCĂLZIRE 2025-2026

64. În scopul întreprinderii pașilor necesari pentru punerea în aplicare a măsurilor de pregătire pentru sezonul de încălzire 2025-2026 și măsurilor de eficientizare a consumului de resurse energetice, cu titlu de recomandare, se propune o serie de măsuri necesare a fi întreprinse de către autoritățile și entitățile competente, conform celor prevăzute în tabelul 5.

Astfel se prezintă tabelul cu măsurile preventive, termenul de realizare și responsabilii, necesare a fi întreprinse în vederea pregătirii pentru sezonul de încălzire 2025-2026.

Tabelul 5. Măsuri de pregătire pentru sezonul de încălzire 2025-2026

Nr.	Măsuri preventive	Termen de realizare	Autorități/entități competente
1	Finalizarea construcției și punerea în funcțiune a liniei electrice aeriene 400 kV Vulcănești-Chișinău	Decembrie 2025	Unitatea Consolidată pentru Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în domeniul Energeticii (UCIPE); ÎS „Moldelectrica”; Ministerul Energiei
2	Examinarea și monitorizarea continuu a scenariilor de risc pentru securitatea aprovizionării cu energie electrică a Republicii Moldova	Permanent	Ministerul Energiei ANRE SA „Energocom” ÎCS „Premier Energy” SRL SA „FEE-Nord” ÎS „Moldelectrica”
3	Întreprinderea măsurilor disponibile de majorare a capacității comerciale de transport al energiei electrice la granița România – Republica Moldova, prin punerea în aplicare a calculului coordonat al capacității	Până la asigurarea capacității necesare pentru acoperirea consumului intern al malului drept	ÎS „Moldelectrica” Ministerul Energiei
4	Realizarea acțiunilor organizatorice și tehnice necesare pentru alimentarea Republicii Moldova din Sistemul Electroenergetic Național al României prin asigurarea funcționării, la necesitate a LEA-110 kV	01.10.2025	ÎS „Moldelectrica” SA „RED-Nord” ÎCS „Premier Energy Distribution” SA
5	Asigurarea disponibilității/capacității de a procura energie electrică de pe piețele internaționale din regiune în cazul unei situații excepționale pe piața energiei, inclusiv prin intermediul Contractelor privind achiziționarea energiei electrice de urgență	octombrie 2025 - aprilie 2026	Titularii de licență din sectorul electroenergetic Ministerul Energiei ANRE
6	Lansarea procedurii anuale de achiziție a energiei electrice printr-un proces de licitație competitiv, respectând principiile transparenței și nediscriminării și în conformitate cu prevederile Regulilor pieței energiei electrice aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 283/2020	Până la 30.10.2025	Ministerul Energiei ANRE ÎCS „Premier Energy” SRL SA „FEE-Nord” ÎS „Moldelectrica” SA „RED-Nord” ÎCS „Premier Energy Distribution” SA
7	Monitorizarea și asigurarea păstrării disciplinei comerciale și financiare de către utilizatorii de sistem prin implementarea normelor cu privire la echilibrare prevăzute în Regulile pieței gazelor naturale și a energiei electrice, precum și în actele normative de reglementare	Permanent	ANRE SRL „Vestmoldtransgaz” Furnizorii de gaze naturale ÎS „Moldelectrica” Furnizorii de energie electrică, inclusiv:

			ÎCS „Premier Energy” SRL SA „FEE-Nord” Alți utilizatori de sistem
8	Achiziționarea gazelor naturale din mai multe surse și asigurarea transportării acestora prin diferite rute de aprovizionare	Permanent	Titularii de licențe pentru furnizarea gazelor naturale
9	Asigurarea disponibilității operaționalizării împrumutului extern dintre SA „Energocom” și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, destinat realizării Proiectului „Consolidarea securității energetice a Republicii Moldova”	2025-2026	SA „Energocom” Agenția Proprietății Publice (APP) Ministerul Energiei Ministerul Finanțelor
10	Stabilirea pragurilor de consum pentru identificarea și atribuirea categoriilor de consumatori în funcție de consumul de gaze naturale al acestora după cum urmează: 1. consumatori non-casnici mari, 2. consumatori non-casnici mijlocii 3. consumatori non-casnici mici	01.08.2025	ANRE
11	Aprobarea unui calendar privind restricționarea treptată a accesului consumatorilor non-casnici mari și mijlocii la serviciul de furnizare a gazelor naturale în contextul obligației de serviciu public prevăzute la articolul 89 din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale	01.10.2025	ANRE
12	Publicarea pe paginile web a operatorilor de sistem a listelor de consumatori noncasnici mari, cu respectarea confidențialității datelor respective	01.09.2025	SRL „Vestmoldtransgaz” Operatorii sistemelor de distribuție ANRE
13	Planificarea timpurie pentru realizarea prevederilor art. 114 alin. (3 ¹) și (4) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, ce se referă la liberalizarea pieței gazelor naturale și inițierea, după caz, a negocierii contractelor de furnizare a gazelor naturale cu furnizorii de gaze naturale	01.08.2025- 01.04.2026	Consumatorii non-casnici mari Titularii de licențe pentru furnizarea gazelor naturale
14	Monitorizarea evoluțiilor pe piața gazelor naturale din Republica Moldova, în contextul posibilității retragerii licenței de furnizare a gazelor naturale SA „Moldovagaz” urmare a neîndeplinirii în termen de până la 31 iulie 2025 a procesul de separare a proprietarilor rețelelor de transport a gazelor naturale în conformitate cu condițiile stipulate la art. 28 din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale	2025-2026	Ministerul Energiei ANRE SA „Energocom” SA „Moldovagaz”
15	Monitorizarea asigurării livrărilor de gaze naturale pentru acoperirea necesităților malului stâng, de către entitatea de aprovizionare cu gaze naturale prevăzută la art. 85 ¹ alin. (1) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale	2025 - 2026	Ministerul Energiei ANRE Entitatea desemnată pentru livrarea gazelor naturale către malul al Nistrului
16	În caz stopării livrărilor de gaze naturale către regiunea transnistreană a Republicii Moldova prin mecanismul stabilit de Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, accesarea suportului financiar oferit de UE în valoare de 60 de milioane de euro pus în continuare la dispoziția populației din regiunea transnistreană a Republicii Moldova de către UE în conformitate cu Scrisoarea de intenție semnată de Guvernul Republicii Moldova și Comisia Europeană la data de 4 februarie 2025	La necesitate	Ministerul Energiei ANRE SA „Energocom” Entitatea desemnată pentru livrarea gazelor naturale către malul al Nistrului

17	Asigurarea capacităților bidirecționale maxime de transport disponibile la punctele de interconectare Ungheni (RO-MD), Căușeni (UA-MD) și Grebeniki (MD-UA) prin negocierea și modificarea, după caz, a Acordurilor de interconectare încheiate cu operatorii de transport adiacenți	20.10.2024	SRL „Vestmoldtransgaz”
18	Punerea la dispoziția participanților pieței gazelor naturale, în scop de echilibrare, a serviciului de flexibilitate prin stocare în conductă a gazelor naturale în limita disponibilității tehnice, în conformitate cu prevederile Hotărârii ANRE nr. 701/2024	Permanent	SRL „Vestmoldtransgaz”
19	Actualizarea listei consumatorilor protejați și întreruptibili și publicarea acestora pe paginile web ale operatorilor de sistem, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului și Planului de acțiuni pentru situații excepționale în sectorul gazelor naturale	15.10.2025	SRL „Vestmoldtransgaz” Operatorii sistemelor de distribuție Ministerul Energiei
20	Estimarea consumului de gaze naturale a categoriilor de consumatori protejați și întreruptibili stabilite în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului și Planului de acțiuni pentru situații excepționale în sectorul gazelor naturale	15.10.2025	SRL „Vestmoldtransgaz” Operatorii sistemelor de distribuție Titularii de licență pentru furnizarea gazelor naturale Ministerul Energiei
21	Întocmirea listei consumatorilor de importanță vitală ținând cont de prevederile Planului de pregătire pentru situații excepționale în sectorul electroenergetic, precum și de practica perioadelor precedente de stabilire a măsurilor de pregătire a economiei naționale și sferei sociale pentru perioada de toamnă-iarnă	15.10.2025	ÎS „Moldelectrica” SA „RED-Nord” ÎCS „Premier Energy Distribution” SA
22	Actualizarea Normativului de deconectare manuală a instalațiilor de utilizare ale unor categorii de consumatori finali de energie electrică și a Normativului de limitare a puterii și energiei la consumatori în situații de criză în funcționarea sistemului electroenergetic	01.11.2025	ÎS „Moldelectrica” SA „RED-Nord” ÎCS „Premier Energy Distribution” SA
23	Crearea și menținerea stocurilor de securitate conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 668/2022 cu modificările ulterioare	01.10.2025	SA „Energocom”
24	Crearea și menținerea stocurilor de gaze naturale aferente obligației de stocare, conform prevederilor art. 108 ² -108 ³ din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale	01.11.2025	Titularii de licențe pentru furnizarea gazelor naturale pe piața cu amănuntul ANRE
25	Aprobarea în baza informației prezentate de către entitatea de aprovizionare cu gaze naturale prevăzută la art. 85 ¹ alin. (1) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, a cantității totale de gaze naturale care urmează să fie stocată pentru perioada rece a anului 2025-2026	01.08.2025	ANRE
26	Crearea și menținerea stocurilor de gaze naturale aferente obligației de stocare, conform prevederilor art. 85 ¹ alin. (5) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale	01.11.2025	Entitatea desemnată pentru livrarea gazelor naturale către malul al Nistrului
27	Monitorizarea stocurilor comerciale de produse petroliere deținute de operatorii de pe piața produselor petroliere din Republica Moldova necesare pentru acoperirea consumului intern	octombrie 2025 - aprilie 2026	Ministerul Energiei ANRE
28	Verificarea lanțului logistic pentru transportarea combustibililor în termen, în caz de necesitate , prin	2025-2026	ÎS „Calea Ferată din Moldova”

	asigurarea unui număr suficient de cisterne și locomotive		APP Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (MIDR)
29	Crearea și menținerea de către consumatorii întreruptibili a stocurilor de combustibil de rezervă necesare pentru asigurarea activității acestora, unde este posibil din punct de vedere tehnic	01.11.2025	Consumatorii întreruptibili
30	Completarea rezervelor de stat de resurse energetice, până la nivelul maxim prevăzut de Nomenclatorul bunurilor materiale din rezervele de stat, în limita disponibilității capacităților de stocare necesare	2025	Agenția Rezerve Materiale Ministerul Afacerilor Interne
31	31.1. SA „Termoelectrica” va asigura efectuarea verificării stării tehnice a depozitelor de stocare a combustibililor de rezervă la CET Sursa-1	01.11.2025	SA „Termoelectrica”
	31.2. Crearea și menținerea stocurilor de combustibili de rezervă pentru producerea energiei termice, acolo unde este posibil din punct de vedere tehnic	01.11.2025	SA „Termoelectrica” SA CET- Nord Alți furnizori de energie termică, titulari de licențe eliberate de către ANRE
32	Crearea și menținerea stocurilor combustibililor de rezervă de către producătorii-consumatori finali de energie electrică care exploatează centralele electrice pe bază de combustibili fosili, acolo unde este posibil din punct de vedere tehnic	01.11.2025	ICS „Moldova-Zahar” SRL IM „Südzucker Moldova” SA
33	Menținerea funcționalității surselor de rezervă de alimentare cu energie electrică și a stocurilor de combustibili necesari la consumatorii ce sunt obligați să dețină astfel de surse de rezervă (ex. generatoare electrice) pentru a asigura fiabilitatea în alimentarea cu energie electrică conform Normelor de amenajare a instalațiilor electrice în vigoare	Permanent	Ministerul Sănătății Consumatorii care dețin receptoare de categoria specială și/sau categoria I privind fiabilitatea în alimentare cu energie electrică Inspectoratul General pentru Situații de Urgență ANRE
34	Suplinirea stocurilor de echipamente suplimentare necesare pentru intervenții pe perioada rece a anului și/sau în situații de criză	01.11.2025	ÎS „Moldelectrica” SA „RED-Nord” ÎCS „Premier Energy Distribution” SA
35	Întreprinderea măsurilor de asigurare a necesarului de masă lemnoasă pentru sezonul de încălzire 2025-2026 în limita volumelor de tăieri autorizate pentru perioada respectivă pentru populația care utilizează această sursă alternativă de încălzire, inclusiv monitorizarea menținerii unui preț rezonabil de comercializare a masei lemnoase	2025-2026	Ministerul Mediului Agenția „Moldsilva” ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor” ÎS „Calea Ferată din Moldova” Întreprinderile municipale de întreținere și amenajare a spațiilor verzi Autorități publice locale (APL) Sectorul privat
36	Facilitarea organizării, monitorizării și colectării produselor lemnoase, paielor și altor materii naturale nepericuloase provenite din agricultură sau silvicultură (cu axare pe agricultorii care au obținut subvenții de la stat)	2025-2026	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
37	Finalizarea lucrărilor de pregătire pentru sezonul de încălzire 2025-2026 a utilajului de bază și a celui auxiliar, precum și a rețelelor termice, rețelelor de	15.10.2025	Titularii de licență pentru activitățile de producere, distribuție și furnizare a

	transport și de distribuție a gazelor naturale și energiei electrice		energiei termice în scopul comercializării acesteia SRL „Vestmoldtransgaz” ÎS „Moldelectrica” Operatorii sistemelor de distribuție gaze naturale și energie electrică
38	Verificarea activităților întreprinse de instituții/autorități în scopul pregătirii obiectelor și sistemelor de alimentare cu energie termică și energie electrică ale întreprinderilor gospodăriei comunale, fondului locativ, instituțiilor bugetare, precum și ale operatorilor de sistem și unităților termoelectrice	15.10.2025	ANRE Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică
39	Implementarea unor măsuri și instrumente suplimentare pentru consolidarea securității sistemelor IT, hardware și software împotriva amenințărilor cibernetice	octombrie 2025 – aprilie 2026	SRL „Vestmoldtransgaz” ÎS „Moldelectrica” Operatorii sistemelor de distribuție gaze naturale SA RED-Nord” ÎCS „Premier Energy Distribution” SA SA „Termoelectrica” SA „CET-Nord”
40	Întreprinderea măsurilor necesare pentru creșterea numărului de clădiri ce ar putea fi conectate la sistemele de alimentare centralizată cu energie termică	2025-2026	Ministerul Energiei SA „Termoelectrica” SA „CET-Nord”
41	Inventarierea fondului de clădiri publice din raza de acoperire a serviciului public de alimentare cu energie termică în scopul stabilirii cheltuielilor aferente conectării/reconectării obiectivelor vizate la sistemele centralizate de alimentare cu energie termică și întreprinderea acțiunilor necesare în vederea includerii în planurile anuale de investiții a cheltuielilor ce se impun, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 489/2023	01.11.2025	SA „Termoelectrica” SA „CET-Nord”
42	Desemnarea unei persoane responsabile (manager energetic), pentru fiecare instituție subordonată, care să monitorizeze, verifice și să asigure consumul rațional de resurse energetice, și să asigure menținerea temperaturii interioare recomandate în cadrul clădirii specifice tipului de activitate	15.10.2025	APP Cancelaria de Stat Autorități publice centrale (APC) APL Congresul Autorităților Locale din Moldova
43	Accelerarea implementării programelor de eficientizare a consumului de energie, cu accent pe consumatorii vulnerabili și sectorul rezidențial, elaborarea de noi programe și implementarea lor	Permanent	CNED Ministerul Energiei MIDR Ministerul Muncii și Protecției Sociale
44	Promovarea realizării măsurilor de eficiență energetică menite să diminueze consumul de gaze naturale, de energie termică și de energie electrică	Permanent	CNED UCIPE Ministerul Energiei
45	45.1. Colectarea informației privind volumul de combustibil solid/biomasă disponibil și cel necesar centralelor termice instalate la instituțiile publice ce funcționează pe acest tip de combustibil, și oferirea suportului instituțiilor în procesul de aprovizionare cu combustibil	15.10.2025	CNED

	45.2. Monitorizarea și publicarea pe pagina oficială web a Centrului a consumului de resurse energetice în sectorul public pentru sezonul de încălzire și înaintarea, după caz, a propunerilor de îmbunătățire a programelor de eficiență energetică și valorificare a surselor de energie regenerabile în cadrul acestor instituții publice menționate la pct. 45.1.	2025-2026	
46	Organizarea seminarelor tematice, ședințelor de lucru cu Managerii energetici raionali, operatorii de centrale termice, administratorii instituțiilor publice, producătorii de biomasă etc. privind necesitatea utilizării centralelor termice pe biomasă precum și necesitatea reducerii consumurilor de energie în cadrul instituțiilor publice	2025-2026	CNED APL
47	Elaborarea și lansarea campaniilor de informare privind importanța utilizării altor resurse energetice alternative de producere a energiei termice (biomasă, cărbune, energie electrică (prin pompe de căldură)), unde este posibil din punct de vedere tehnic, în sensul reducerii consumului de gaze naturale. Elaborarea și lansarea campaniilor de informare privind măsurile necesare a fi întreprinse de cetățeni în scopul reducerii consumului de resurse energetice: izolarea termică a clădirilor, utilizarea termostatelor de ambianță, reducerea temperaturii interioare, etc..	15.10.2025	CNED Ministerul Energiei Întreprinderi din sectorul energetic
48	Implementarea măsurilor de eficientizare a consumului de energie în clădiri publice conform recomandărilor autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice (un Plan model de măsuri se prezintă în tabelul 6)	2025-2026	CNED APC APL

65. Persoana desemnată responsabilă conform măsurii nr. 42 din tabelul 5 va asigura monitorizarea și controlul zilnic a consumului rațional de resurse energetice și asigurarea menținerii temperaturii interioare recomandate în cadrul clădirilor, conform Planului model prezentat în tabelul 6.

Tabelul 6. Plan model măsuri de eficientizare a consumului de energie în clădiri publice conform recomandărilor autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice

[illegible]

[illegible]

[illegible]